

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJELE 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FEL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 F

(TRIANON 19.) 1939 JANUÁR 25, SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM

A zsidójavaslat vegyesbizottsági vitájában leleplezték Rassayt, aki 1920-ban a zsidóságot a temetőbe küldte

Jaross Andor az „Esti Kurir” és Rassay Károly felelőtlen megnyilatkozásairól -- Amikor a Felvidéken egy zsidó családban a nagyapa magyarnak, az apa zsidónak, a fiú pedig csehszlováknak vallotta magát

Budapest, január 24. A Ház közgazdasági és közlekedési, valamint közjogi, igazságügyi és földművelésügyi bizottsága Pechy László elnökletével kedden délután folytatta a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat általános vitáját. A kormány részéről vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, Jaross Andor, Tasnádi Nagy András, Teleki Mihály miniszterek, Antal István, Stolpa József és Törley Bálint államtitkárok vettek részt az ülésen. Kertész Miklós szerint az operáció, amelyet a kormányjavaslat végrehajtani készült, hatalmas tömeget érint és katasztrófával végződhet.

A zsidóság előretörése gazdasági téren nem csökkent

Pinezies István hangsúlyozta, hogy magát a kérdést nem lehet érzelmi hűrok megpendítésével elintézni. Nem áll az, hogy a javaslat a jogegyenlőség elvét áttöri. A zsidó tömeget, különösen abban a munkakör elosztásban, amelyben elhelyezkedett, a magyar gazdasági és társadalmi élet nem bírja el.

A zsidók esőkkenése az utóbbi időkben csak lélekszámban mutatkozik. Gazdasági téren nagyobb az előretörés, mint korábban volt.

A javaslat nem támadja meg a zsidóság életlehetőségeit, hogy feltétlenül kivándorásnak kellene következnie, bár kívánatos volna, hogy fev legyen. Ha a keresztény ifjúság át tudja képezni magát gazdasági pályákra, miért nem tudná a zsidóság is átképezni magát más foglalkozási ágakra. Kétségtelen, hogy ilyen nagy társadalmi reform nincs zökkenő nélkül. De ennek nem kell olyan nagynek lennie, hogy a nemzet ne bírja el. Ennek első feltétele azonban, hogy

a zsidók alkalmazkodjanak és ne tegyenek semmi olyant, ami megbillentheti az állam gazdasági egyensúlyát.

ellenkező esetben a kormányzatnak elég erővel kell rendelkeznie ahhoz, hogy minden visszaélést megakadályozzon még drákói intézkedésekkel is. Méltányosnak tartaná, ha a tüzharcosok, hadiözvegyek, árnyak

és hadirokkantak nagyobb figyelemben részesülnének és mentességet kapnának azoknak a tüzharcosoknak, hadirokkantaknak ivadékaik, akiket Magyarország területén soroztak be.

Ami Rassaynak nem tetszik

Rassay Károly hangsúlyozta, hogy a javaslat olyan intézkedéseket iktat be, amely a közjogosi tványok terén a zsidóságot egyenesen másodrangú osztállyá alakítja. A kormány ugyanakkor, amikor az ország területén élő egyik nemzetiség disszimilációs törekvéseit elismeri és támogatja, 600 ezer olyan magyar állampolgárt, aki asszimilá-

lódni akar, külön néposportú akar minősíteni. Jaross miniszter azt mondta egyik beszédében, hogy a két kezén meg tudja számolni azokat a zsidókat, akik a Felvidéken méltók voltak az elmúlt évek alatt arra, hogy asszimilálnak tekintsük őket. Egész sorát tudná elmondani olyan zsidóknak, akik a felvidéki magyarpártban voltak. A javaslatot nem fogadja el azért sem, mert embertelen és haláraitól nagy rétegeket anélkül, hogy erre a nemzetnek szüksége volna. De nem fogadja el külpolitikai okokból sem, mert a nemzetet egy világyűlölet hullám közepébe dobja.

Jaross Andor a zsidóság szerepéről

Jaross Andor tárcanélküli miniszter szólt fel ezután személyes kérdésben. Rassay Károly olyan vádnyon kísérlete meg a zsidók védelmét, amely holt vágány a felvidékiekkel szemben. Amíg a trianoni magyar területen a zsidók kérdés a zsidóságnak gazdasági, pénzügyi és szellemi életben történő állásfoglalása alapján ítéhető meg, a visszaeső területen húsz év tapasztalatai alapján lehet lemérni azt, hogy milyen mértékben vállalt a magyar nemzettel való közösséget olyan viszonyok között, amikor ez áldozatokot jelentett. Nem volt és nem lesz antiszemita, mert semmilyen kérdést sem hajlandó érzelmi, vagy indulati alapon megítélni.

Tárgyi alapon ítélte meg fel-szólalásaiban a zsidóság problémáját is.

A felvidéki magyarság igyekezett a zsidóságot is a magyar nemzetközösség keretében tartani, a zsidók azonban a múlt élet arányában igyekeztek a látszólag süllyedő hajóról menekülni. Az évtizedenként tartott népszámlálások grafikonjai főkéletesen kimutalják, hogy egyre fogyott azoknak a zsidóknak a száma, akik a magyar nemzetközösséggel azonosságot mertek vállalni.

A Szlovákiában élő 134 ezer zsidó közül -- a számok precizitásaért nem vállalhat felelősséget, mert emlékezetből mondja, -- csak 9.000 vallotta magyarnak magát, az

ügynevezett Ruszinszkóban pedig 101 ezer zsidó közül 5.600.

A zsidóság fokozatosan elfordult a magyarságtól.

Erre nagyon jellemző a Túrócszentmárton-i ügyvédkamara lajstroma, amelyből könnyen megállapítható, hogy a magyar társadalommal külsőleg közösséget vállaló zsidó ügyvédek legnagyobb része csehszlováknak, vagy zsidónak vallotta magát. Az említett kamarai névjegyzék adatai szerint

a nagyapa még magyarnak, az apa zsidónak, fiú csehszlováknak vallotta magát.

ami egyszerű példa arra, hogy a zsidóság milyen mértékben haitotta végre a disszimilációt a saját kebelében. Sajnálattal kellett megállapítani, hogy a zsidóság menekülni igyekezett a bárkáról, mert akkor nem képzelt, hogy ilyen hamar jön München és másként fordul majd a világpolitika.

Az „Esti Kurir” felelőtlensége

Rassay Károly megnyilatkozásában ugyanolyan felelőtlen, mint az Esti Kurir felelőtlenül ír. Tegnap például azt írta az Esti Kurir, hogy a felvidéki minisztérium Ferenc József képét letakartatta és felháborodással állapította meg, hogy milyen különös szellem élhet a minisztérium vezetőjében, aki ezt tette. A cikk nyomán megjelent a minisz-

térium épületében gróf Károlyi György és izgatottságában, amint az előcsarnokba lépett, letépte a papírost.

Igy leplezte le az Esti Kurirt, mert a papír alól nem Ferenc József képe tűnt el, hanem egy német nyelvű felirat, amely az épület felépítését örökítette meg I. Ferenc József korában.

Hasonló valótlansággal akarta Rassay Károly a zsidójavaslatról kapcsolatban személyét kipellengérezni, megállapítván, hogy hogyan mer a zsidókérdésben intrazigens álláspontot elfoglalni, amikor egy rokona az orvosi lajstrom szerint csehszlováknak vallotta magát.

Megállapította, hogy dr. Jaross Bélát nem ismeri, nevét most hallja először és nem rokona. A magyar politikai és parlamentéletől azt várja, hogy sokkal több felelősséggel gondolkozzon, beszéljen és cselekedjen.

Rassay Károly ugyancsak személyes kérdésben szólt fel és kérte Jaross Andor minisztert, jelentse ki, hogy dr. Jaross Béla nem rokona, s akkor meg kell állapítania, hogy őt ebben a vonatkozásban fel-revezették.

Jaross Andor: Vagy elhiszik a szavamat, vagy nem. Nem szoktam valótlant állítani!

Piller János: Kijelentem, hogy nem rokona. En ismerem. En neveztettem ki a rozsnyói katolikus kórházba.

Mikor Rassay a zsidóságot a temetőbe küldte

Vitéz Meesér András utalt arra, hogy Rassay Károly a személyeskedés terére lépett s a miniszterelnököt következetlenséggel vádolta meg. Ha erről van szó, felemlíti, hogy

1920-ban az Ébredő Magyarok Egyesületének volt egy korifeusa, aki akkor a zsidóságot a temetőbe küldte, ez a korifeus Rassay Károly volt.

A törvényjavaslattal nem jogi és nem szociológiai, hanem eugenikai szempontból kíván foglalkozni rideg tudományos alapon. A zsidó szellemiségnek az oka a zsidó fajtság. A javaslatnak az az irányzata, hogy gyökeresen szakít az asszimilációval és rátér a disszimilációra, egyedül helyes útra, amely az ezeréves magyar hagyományok töretlen egyenes útja.

A javaslat nagyon helyesen írja elő a zsidóság fogalmát.

Tisztázandó az az útközési felület volna, amelyben a magyar s zsidó vérűség találkozik, tehát a félvérek kérdése. Az ideggyógyászat statisztikája szerint ilyenek rendszerint kb. tízszeresen vannak képviselve az idegszanatóriumokban, ami azt jelenti, hogy a természet törvényeivel ellenkező jelenséggel állunk szembe. Allitja és vallja, hogy aki hisz és megkeresztelkedik az keresztény, de a ma divatos erős kikeresztelkedés kifejezetten konjunktuurális dolog. Az izraelita vallású zsidók bizonyos esélyeket lát-

nak arra, hogy már a földi életben idvezüljenek.

Volt asszimiláció, de a zsidók asszimiláltak a magyarokat. Helyes megoldás az volna, ha a törvény meghatározottabban megtiltaná a vegyesházasságokat és szükségesnek tartaná törvényben kimondani a fajgyalásás büntetését is. Tapasztalati tény, hogy

a törvénytelen gyermekek igen nagy százalékban magyar anyától és zsidó apától származnak s őket az anya vallására keresztelik s így magyarokká válnak.

Ezt a kérdést külön meg kell fontolni, mert bekövetkezhetik az is, hogy a zsidók vadházasságra fognak lépni magyar anyákkal, hogy így gyermeküket a magyarok közé iktathassák. A javaslatot, mint első igazán komoly és úttörő fajvédelmi javaslatot elfogadják.

Ruppert Rezső rra kérte a kormányt, vonja vissza a javaslatot.

Az együttes bizottság a szerdai interpellációs napra való tekintettel csütörtök délután félőtkor folytatja a javaslat általános vitáját.

Mackensen tábornagy a német excsászárhoz utazott

Amszterdam, január 24. Mackensen tábornagy Berlinből jött — Amersfortba érkezett. A tábornagy azonnal továbbutazott Doornba, hol a volt német császári vezérkar nevében részt vesz II. Vilmos császár születésnapjának megünneplésén.

Amszterdam, január 24. Mackensen vezértábornagy és Smith szolgálaton kívüli tengernagy Doornba érkezett, hogy Vilmos császárnak 80. születésnapja alkalmából a régi német hadsereg és tengerészet szerecsékívánatait tolmácsolja.

A BERLINI ZSIDÓKERESKEDESEK ÁRJÁRTÁSA

Berlin, január 24. E hó elején kezdődött meg Berlinben a zsidó kiskereskedéseknek árja tulajdonba való jutása. A Berlinben augusztus 1-én fennállott 3750 zsidó kiskereskedésből 1200-at találtak árjásításra alkalmasnak. Ezek közül azonban csupán 700 üzlet ment át német kézbe, 500 üzlet átvételére nem akadt vállalkozó, úgy hogy Berlinben összesen 3050 kiskereskedés megszűnt.

Bonnet, Hitler interpellációját kéri a francia olasz ellentétek ügyében

Páris, január 24. A Ce Soir szerint Bonnet külügyminiszter állítólag azt tervezi, hogy a december 6-ai francia-német nyilatkozatra hivatkozva felkérték Hitlert, hogy a francia-olasz ellentét ügyében lépjen közbe Mussolininál és mintegy a döntő szerepét játssza. Ez a hír összefüggésben áll azzal a megbeszéléssel, amelyet Bonnet külügyminiszter hétfőn a párisi német nagykövettel folytatott.

Idényvégi árusítás
KARDOS LÁSZLÓ
1831.

A szlovák kormány feloszlatta a kommunista, szociáldemokrata és zsidó pártokat

Tiso a szlovákoknak nagyobb szerepet kíván a külföldi követségeken

Pozsony, január 24. Tiso dr. miniszterelnök a Pozsonyba érkezett külföldi újságírók előtt nyilatkozatot tett Szlovákia időszerű kérdéseiről és egyebek között ezeket mondotta:

— A szlovák kormány viszonya Prágához ezidőszert jó. A pénzügy, külügy és hadügy közös, de ha a centralizmus szelleme újból felakarna támadni és a közös ügyeken kívül is érvényesíteni akarja befolyását, a szlovák szellem mindig lesz annyira erős és éber, hogy ezeket a centralisztikus törekvéseket visszautasítja. Prágával jelenleg tárgyalásokat folytatunk abból a célból, hogy az egyes külföldi követségeken a szlovákok nagyobb szerepet kapjanak. Így vezetőszerepet akarunk játszani a budapesti, római, varsói és washingtoni követségeken. A szlovenszókai magyarok, németek és ruszinok számára bizto-

sítjuk a megfelelő jogokat. Végül a zsidókérdekről nyilatkozott. A zsidók befolyását arányba kell hozni százalékos számokkal.

Huszt, január 24. Az ukrán nemzetiségi egység pertja élén, amely a február 21-én törtéző Kárpát-ukrán országgyűlési választásokon az egyedüli induló lista lesz. Volosin miniszterelnök áll. Második hely szerepelt Ravay közlekedési miniszter a lista további nevei között van 2 cseh, 1 német és 1 román jelölt.

Pozsony, január 24. Hivatalosan jelentik, hogy a szlovák kormány feloszlatta a kommunista, szociáldemokrata, német szociáldemokrata, a zsidó és az egyesült szociálista-cionista munkáspártokat Szlovákia területén. A pártok feloszlására azért volt szükség, mert azok veszélyeztették Szlovákia nemzeti érdekeit.

Halod rózsám Katika, Katika

„CSABA BAL“-i sikerének a titka
hogy a baltársi báira estélyi ékszerét a legrégebb
magyar ékszerésznél: **Pintér Gusztávnál**
szerezze be.

Lengyelországnak gyarmatok kellenek

Előkészületek a német külügyminiszter varsói látogatására

London, január 24. Beck ezredes, lengyel külügyminiszter a Daily Telegraph varsói levelezőjének adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a lengyel külpolitika alapelvei a következők:

1. Jó viszony fenntartása a szomszédokkal.
2. Hü betartása a Franciaországgal és Romániával kötött szövetségi szerződéseknél.
3. Ellenkezés minden olyan döntéssel szemben, amely Lengyelországot érinti és amelyet nélküle hoztak.

Arra a kérdésre, mit tart a béke kilátással felül, Beck ezt felelte:
— Nem vagyok pesszimista. Lengyelország egyensúlya Németország és Orosz-

ország között természetes következménye annak az általánosnak ismert ténynek, hogy nem vagyunk hajlandók résztvenni a két szomszédunk hármelyike ellen irányuló támadó tervben.

Lengyelországot érdeklik a gyarmati problémák, mert területeket keres települések céljaira és nyersanyagforrásokat. Ennélfigyva jelenleg együttműködést keres azokkal a hatalmakkal, amelyeknek gyarmati birtokai vannak.

Varsó, január 24. Doernberg báró protokollfőnök kedden a lengyel fővárosba érkezett, hogy megállapítsa a német külügyminiszter varsói tartózkodásának végleges programját.

A nemzeti csapatok áttörték Barcelona védőöveit

Francóék elfoglalták Manresát Fejvesztett menekülés Barcelonából

Perpignan, január 24. Havas: Spanyolországból érkezett legújabb hírek szerint a köztársasági kormány székhelye továbbra is Barcelona marad, mindazonáltal az egyes minisztériumokat Északspanyolországba, valószínűleg, vagy Geronába, vagy Figuersaba költöztetik. A francia nagykövetség és konzuli képviselő továbbra is Barcelonában marad. A nemzetiek repülői kedden délelőtt újból bombázták Barcelonát.

London, január 24. A barcelonai angol állampolgárokat az angol követség és konzulátus felhívta, hogy a lehető leghamarabb hagyják el a várost.

Lerida, január 24. A keddi nap folyamán Barcelona ellen irányuló nemzeti spanyol előrenyomulás döntő szakaszához érkezett. A navarrai hadosztály kedden a reggeli órákban Sabadel város környékén 10

kilométerrel nyomult előre és átlépte a Llobreacat folyót, amely fontos szakasza volt Barcelona előtt a köztársaságiak védővonalának. A hadosztály másik arószel elérték a part mentén a Cardones folyót. Jague tábornok marokkói csapatai a part mentén előrenyomultak és elfoglalták Barcelonától 12 kilométerre fekvő Gáva községet. Az északi szakaszon a nemzetiek túljutottak a Mont-Serrat hegységen.

Burgos, január 24. Kedden délután ünnepléses keretek között aláírták Burgosban a német-spanyol kultúregyezményt. Az egyezmény biztosítja Németország és Spanyolország kulturális együttműködését, a kölcsönös diák- és tanácsere, továbbá a tudományos munkák, színház, zene, film és rádió terén.

Bilbao, január 24. A katalán harc-terén Jague tábornok marokkói csapatai a part mentén erőltetett me-



netben vonultak előre és elfoglalták a Gironai hegyvidéket, amelynek Barcelona megvédése szempontjából a legnagyobb fontossága volt. Francia szakemberek segítségével a városágos védőövet építettek ki. A nemzetiek olyan gyorsan jutottak előre, hogy meglepték a köztársasági védőket, akik e fontos állásokat majdnem harc nélkül feladták. Ezzel Barcelona a déli hadsereg látókörébe került. Katonai szakértők kijelentették, hogy ezen a szakaszon egészen Barcelona külvárosáig nem várható komoly ellenállás. Barcelona kikötője szintén a nemzeti tűzérség lőtávolába került, épüget, mint a Most-Juicé erőd, amely a barcelonai kikötőt védi.

Páris, január 24. A Temps jelentése szerint a diplomáciai képviselők nagyrésze Barcelonából Katalónia északi részébe távozott. A spanyol kormány egyrésze szintén elhagyta Barcelonát. Egyes miniszteriumok Geronaba költöztek át.

Burgos, január 24. Kedden délután a nemzeti spanyol haderők elfoglalták Manresa városát, amelyet délelőtt folyamán körülfaltak. Martorell helységet szintén elfoglalták.

Lerida, január 24. A Német TT külföldtudósítója jelenti:

A keddi lapok jelentik, hogy a Barcelona körüli védőövet a nemzetiek gyakorlatilag áttörték. A köztársasági csapatok vad futásban menekülnek Barcelona felé. Barcelonában a kormány elrendelte, hogy a nemzetközi dandárt, amelyet rövid idővel ezelőtt kivontak a harc- ből és Barcelonába összpontosítottak, azonnal vessék harcba. A dandár osztagait Barcelona külvárosai- ban állították fel.

VIGSZINHÁZ

Szívet-lelket gyönyörkötető, izg- vérig magyar film:

Gyimesi vadvirág

Székely történet.

Főszereplők:

Tolnay Klári — Mály Gerő,
Tímár József — Greguss,
Ólvedy Zsóka — Gózon,
dr. Hosszú.

Hangulat! — Vidámság!

Bemutató ma!

Olaszország erélyesen cáfolja a részleges mozgósításról szóló híreket

Róma, január 24. A külföldi sajtó egyrészében az olasz részleges mozgósításról elterjedt híresztelésekkel szemben illetékes olasz helyen kijelentik, hogy a szóbanforgó intézkedések egyáltalán nem mozgósítás jellegűek, csupán egyes idősebb évfolyamnak a szokásos kiképzési tanfolyamokra való teljesen

normális behívásáról van szó. Az olasz részleges mozgósításról szóló híresztelések csupán céltalos elferdítések.

Róma, január 24. Az olasz sajtó feltűnő helyen közli egyes francia lapok célzásait, amelyek szerint a francia kormány adott esetben arra gondolna, hogy Spanyolország, vagy

a spanyol gyarmatok bizonyos területeit megszállja. Jól értesült olasz helyen kijelentik, hogyha ilyen megszállás mégis megtörténne, ezt Olaszország természetesen a Földközi-tengeri statusquo megsértésének tekintené, és levonná az így előadódó helyzetből a szükséges következtetéseket.

ténelméni és a Dunamedenceben elfoglalt helyzeténél fogva megilletti.

Fellner Pál rámutatott arra, hogy a honvédelmi javaslatot nemcsak a képviselőház, hanem az ország közvéleménye is osztatlan helyesléssel és lelkesedéssel fogadta. Örömmel üdvözölte a leventeoktatás kiterjesztését. A javaslatot elfogadta.

Ezzel az ülés két óra előtt néhány perccel véget ért. A Ház legközelebbi ülését szerdán délelőtt tíz órakor tartja. Folytatják a honvédelmi javaslat általános vitáját, majd félegykor áttérnek az interpellációkra.

Hitler és Ciano január 30-án Berlinben felsorolja a német és olasz gyarmati követeléseket

Róma, január 24. A Corrier Padano, amelyről köztudomású, hogy közel áll Balbo tábornaghoz, azt a még megerősítésre szoruló berlini jelentést közli, hogy Hitler kancellár és gróf Ciano január 30-án Berlinben a németbirodalmi gyűlés összehívása alkalmából fel fogja so-

A magyar nemzet évszázados álma valóra válik

Az önálló magyar hadsereget képviselem itt, -- mondta a honvédelmi miniszter a képviselőházban

Budapest, január 24. A képviselőház kedden délelőtt 10 órakorült össze, amikor a honvédelmi javaslatot elsőnek Húbay Kálmán szólott hozzá, aki beszédében hangsúlyozta, hogy hosszú idő óta most első ízben intézkedik a független Magyarország honvédelmének legszentebb állampolgári kötelességéről, ezért a javaslatot elfogadta. Szerinte ennek a törvényjavaslatnak minél hamarabb törvényerőre kellene emelkedni. A továbbiak során ismertette „Az Est” című napilap magatartását a forradalom előtt és alatt. Szemelvényeket olvasott fel „Az Est” 1918-ban megjelent vezércikkeiből, amelyekben a megalkult cseh államot dicsőítették. Húbay Kálmán kérte, hogy a törvény ezt a destruáló szellemű lapot szigorúan tartsa távol a laktanyák-

fenntartani, hanem főleg néhai vezér Gömbös Gyula katonaminiszterelnökünk messze előrelátó gondolkodása folytán

olyan mértékben tovább is fejleszteni, ahogy az még ma is megállja a helyét európai viszonylatban is

és elismerést vívott ki magának, de nemcsak magának, hanem a magyar nemzetnek is, amely nyugodtan bízhatja magát hadserege védelmére már most.

— A magyar nemzet hazafias áldozatkészsége és önfeláldozó kötelességteljesítése gyönyörű megnyilvánulásának voltunk tanúi a legutóbb átélt eseményeknél, amikor a nemzet színe-java, tekintet nélkül, hogy milyen társadalmi rétegből származik,

egyszerű hívő szavunkra, minden törvényes kényszer nélkül sietett a honvédség zászlaja alá, égve a vágától, hogy a nemzeti érdekek védelmében kivehesse részét.

Bármennyire közismert tények ezek, nem múlthatom el azt, hogy itt a nemzet hivatott képviselője előtt ne emlékezzem meg erről, mert úgy érzem, tartozom ezzel a nemzetnek áldozatkészségéért.

— De meg kell emlékezni a honvédség iránt pártkülönbőség nélkül megnyilvánuló meleg szeretetről is. A honvédségnek ez a megbecsülése az őszinte hála és büszkeség érzését váltja ki bennem és a honvédség minden egyes tagjában is.

Úgy a magam, mint a honvédség minden egyes tagja nevében köszönöm ezt a meleg szeretetet és elismerést és biztosítom a nemzetnek, hogy a honvédség erre mindig érdemes marad. A honvédséget izzó nemzeti érzés hatja át és egyetlen vágya, hogy a nemzeti érdekek védelméből kivegye részét.

A miniszter ezután a vita egyes szónokainak válaszolt. A nők munkaszolgálatát illetően, ha meglesz az országos névelési tanács, készségesen fogja annak a véleményét kikérni. Szóvá tették a felvidéki ifjúság nemzeti nevelésének kényszerű hiányosságát, miután a cseh megszállás idején erre nem volt mód. Négy már kiképzett évfolyamot újabb kiképzésre fognak behívni s a honvédség ezt az alkalmat igyekszik felhasználni arra, hogy ezt a hiányosságot pótolja. A légvédelem hiányosságairól is volt itt szó. A legutóbbi válság idején sok tapasztalatot szereztünk, s a légvédelem azon az úton van, hogy korszerű színvonalat érjen el. Végül a szocialista szónokoknak válaszolva kijelenté, hogy tudatában van a munkásosztály fontosságának a honvédelemben és örömmel állapítja meg, hogy a munkásság egy-

re szélesebb köreiben ismeri fel az egységes nemzeti és katonai kérdések jelentőségét.

A miniszter beszédét a Ház minden oldalon nagy tetszéssel fogadta s a képviselők csoportosan siettek a miniszterhez gratulálni.

Olcsó idényvégi vásárt rendezek!
Selymek, szövetek, flanelok, kötöttáru, különböző maradékokból mélyen leszállított áron
Kontsek Kornél
divatüzlet.

A honvédelmi miniszter beszéde után Malasits Géza szólalt fel, aki annak szükségére mutatott rá, hogy a törvénnyel kapcsolatban adózási és más kérdéseket is meg kell oldani. A javaslatot nem fogadta el. Vázsonyi János arról beszélt, hogy a honvédséget pártkülönbőség nélkül mindenki csak tisztelettel és szeretettel veszi körül. Ezért 5 elfogadja a benyújtott javaslatot.

Ezután Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter bejelentette, hogy a zsidótörvényjavaslat tényleg bizottsági tárgyalása alkalmával az előadó olyan módosítást nyújtott be, amelynek földművelésügyi bizottságai vonatkozásai vannak. Javasolja, hogy a földművelésügyi bizottságot is hívják meg az együttes bizottságba. A Ház így határozott.

Gróf Pálffy-Daun József a magyar katona háborús dicsőségéről beszélt. Minden eszközzel elő kell segíteni a honvédség fejlesztését. Egységes hadsereg csak úgy képzelhető el, ha mögötte egységes nemzet áll. Életünket, vérünket csak a magyar öncélúságért ajánljuk fel. (Taps.) A javaslatot elfogadja.

A következő felszólaló Csik József.

— Ez a javaslat a magyar élet reneszanszát jelenti, mert a magyar faj jellegzetes sajátosságának ad kifejezést. A javaslat folytán lehetőség nyílt arra, hogy a magyarság meg tudja védeni a maga ősi jussát és tudja teljesíteni ama jogos igényeit, amelyek ezeréves tör-

rolni Németország, illetőleg Olaszország gyarmati követelését.

Hivatalos helyen ezt a közlést nem erősítették meg, de nem is cáfolják. Balbo tábornagy lapja az első oldalon közli ezt a jelentést, amely többek között így szól:

— Január 30-án Berlinben a nemzeti szocialista mozgalom uralmrajutásának évfordulóján gróf Ciano olasz külügyminiszter is jelen lesz, hogy résztvegyen az ünnepben.

— Ez alkalommal Hitler birodalmi vezér és kancellár a birodalmi gyűlésen szövegre fogja vetni Németország gyarmati követeléseit és gróf Ciano is beszédet fog tartani Berlinben, amelyben ki fogja jelenteni, hogy a német gyarmati követelések és Olaszország természetesen igényei össze vannak kapcsolva egymással.

Hungária filmszínház

MA IS

a kacagtató házassági komédia:

A lázadó férj

Előadások: 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Kísérő: Stan és Pan:
„ÁRVERÉSI HIÉNAK”

Egyes pár
cipők
rendkívül
olcsón
BENYÁTS-nál

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter állott ezután fel és válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra.

— A trianoni kényszer által megalkotott és jelenleg is érvényben lévő honvédségi törvényünk indokolása annakidején a következő megállapítást tartalmazta: itt lát-szólag és formailag alkotás ez a munka, amely a békeszerződés értelmében egyetlen új véderőtörvényt előkészít, valójában és lényegében azonban nem alkotás, hanem rombolás lesz, amely a magyar állam berendezésében olyan állapotot dönt meg, amely

a ma élő nemzedéknek vérebe ment át és amellyel az általános hadkötelezettséget, azt a kapcsolatot, amely a magyar emberrel az államot összeköti, kénytelen elszakítani.

Ez az aggodalom szerencsére nem következett be.

— A magyar nép legteltesebb áldozatkészségével önfeláldozó kötelességteljesítése következtében sikerült honvédségünket legfelsőbb Hadurunk, a Kormányzó úr Öfö-méltósága irányítása mellett a trianoni korlátozások ellenére is nemcsak a régi magyar katonai hagyományoknak megfelelő színvonalon

LELTÁRI VÁSÁR márkás cipők MANDEL LIPÓT R. T. Piac-u. 22.

Ungár Imre zongoraestje

A Zenekedvelők Küre II. bérleti estje a „Magyar a magyarért“ akció Javára

Egy éven belül most másodszer járt nálunk a világtalan zongoraművész, a varsói Chopin-verseny győztese: Ungár Imre. A győzelem babérja valóban és megérdemelten fonja körül Chopinért lángoló homlokát, kit oly dekoratíven, őszönös megérzéssel és hűséggel interpretál. Mikor Chopin játszik, főlzabradul minden fizikai gátlás alól. Öntudattal, fölényesen legyőzve a technikai akadályokat sugározza a belső tartalmát. Epolj otthonos Chopin kantilénájában, mint farszót és sokszor raffiniált virtuozitásban. Scherzo-1 és polonaise-1 ritmikájában száguldó és lüktető erő, sőt több: szenvedély van, a nocturnében és bölcsődalban a légy kantilénák plasztikusak és nagyvonalúak. A „Sturm“-etude, de különösen a polonaise elvitathatatlan élmény volt minden muzsikusszármára.

A klasszikusoktól, különösen Beethoven-től — talán csak még — egy világ választja el. Eddig csak két magas opuszszámú Beethoven-szonátát hallottunk tőle, a tavalyi „As-durt s az idei 109. számú művet. Itt valahogy hiányzik a fölényes és

széles vonalvezetés, melynek hézagjait sokszor erőszakosan odavetett freskókkal pótol. A beethoveni legatissimo, helyén portamento (még esősepek helyett hideg, bár fényes jégkristályok), az elmélyülés helyén külső dekoráció, így kétkedéssel tölt el bennünket az átélés valódisága, őszintesége iránt. Amely világosan érezzük a chopini scherzo dühöngő erejét, a beethoveni elmosódottá, erőtlenné válik, az „Innigste Empfindung“ szentimentális, sokszor sekélyes.

Ezt fájdalommal állapítjuk meg, ugyanakkor örömmel regisztráljuk, hogy Mozarthoz már sokat közeledett. A frázisok egyszerűbbé és világosabbá váltak. Ugyanígy a „Wohltemperiertes Klavier“ f-moll preludiumának romantikus hangulata is megkapta a művész lelkét, akít a ragyogó Chopin-sorozat után sokáig ünnepelt lelkesen a közönség.

Tisztelettel kérjük a rendezőseget, hogy a zongora felhangolására nagyobb gondot fordítson. A hamis zongora határozottan zavarta élvezetünket.

G. L.

A GYERMEKNEVELÉS HIBÁI

Értekes pedagógiai előadások hangzottak el a MANSZ. Anyák Iskolája keretében

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége által rendezett Anyák Iskolája előadássorozat keretében kedden délután dr. Cukrász Ida szemléltetési tanársegéd a gyermekek szembetegségeiről, dr. Kacsó Lajos ny. tanfelügyelő pedig a gyermeknevelés hibáiról tartott előadást és rendkívül tanulságos előadást. Mindkét probléma ma különösen fontos, hiszen ma nem közömbös az, hogy a szülők hogyan nevelik gyermeküket. Mindkét előadás alkalmas volna arra, hogy nyomtatásban is napvilágot lásson, hogy ne csak az a nagyszámú közönség, amely kedden végighallgatta azokat, hanem azok is, akik nem voltak ott, megismerjék és okuljanak belőle.

Dr. Bacsó Jenőné, a MANSZ kulturális ügyosztályának elnöknője nyitotta meg az előadást. Megemlékezett arról, hogy a MANSZ fizesztődik esztendőre rendezt ezeket az előadássorozatokat, amelyekkel érdemes misztót tölteni.

Dr. Cukrász Ida tanársegéd tartotta az első előadást: Szemsérülések a gyermekkorban címmel. Előadásának bevezető részében ismertette a különböző szembetegségeket, szövegezt a veszélyes, vagy örökös betegségekről, ezek ellen szünet alig van védekezés a gyermekkorban és felnőttkorban egyaránt. Vannak felszínes és mélyreható sérülések, amelyeket már a gyermek szerez, ezeket meg kell előzni, vagy ha megtörtént, ezek ellen már lehet védekezni. Felszínes szembetegség az, amikor vagy a védőszervek sérülnek meg, amelyek nem akadályozzák ugyan sokszor a látást, de komoly következményeket vonnak maguk után, de felszínes szemsérülés lehet egy por-szemecské, vagy a vonat mozdonyából kisesapódó szikrák a szembe, illetve a köthártyaszakokba kerülése. Ezeket aránylag könnyű szerezni el lehet távolítani idejekorán a szemből. De vannak súlyosabb, felszínes sérülések, mint például a különböző maróanyagoknak, savnak, lúgnak a szembe kerülése, sőt legveszedelmesebb és aránylag igen gyakori is az oltott méz okozta szemsérülés.

Ezzel a gyermek szeret játszani is, a könnyen megcsúsz, hogy a szembe csapódik, a szaruhártya elfehéredik, ezen át nem lehet látni, sőt

ezzen, sajnos, segíteni nem lehet. Ezt a szerencsétlenség után nyomban bővizű kimosással lehet csak veszélytelené tenni, míg a szem hártáját át nem marta a méz.

Súlyosabb szemsérülések azonban az úgynevezett mélyrehatóak. Ez ütés, rúgás, vagy a szembe belemarkolás vagy heleszépés esetén fordul elő. Az előadónál megemlékezett arról, hogy a debreceni szemklinika 17 évtől a betegekről felvett statisztikai adatai azt mutatják, hogy ezek igen sürűek, és a betegség statisztikájában a második helyet foglalják el. A háziállatok, a kiskutyák, a macskák vagy a csibe is okozhatnak a kisgyermeknek súlyos szemsérülést, belekapnak, vagy megkarmolják a szemet és ilyenkor még fertőzés is előfordul. A tompauttés szintén mélyreható sérülés, mert a szem szaruhártyája megreped, vagy vérzés jön a szemgolyóba, az ütés nyomán esetleg a szaruhártya le is válik, ilyenkor sürgős műtétre van szükség, mert könnyen előfordul, hogy ha nem veszik komolyan a sérülést, a másik szem is veszélybe kerül. Ezért óvatosságra és sérülés esetén sürgős orvosi beavatkozás igénybevételére intette a hallgatóságot az előadó.

Dr. Kacsó Lajos ny. tanfelügyelő: A gyermeknevelés hibáiról címen olyan feltétlenül mindenkinek szükséges problémáról beszélt, amely kibát nemcsak a családban, hanem társadalmi értelemben a társadalom, az egyházak, sőt a nemzet életére is. Szólt arról, hogy ajánlatos a szülőknek bizonyos nevelési munkákat olvasni, amelyekből a nevelés irányelveit megismerhetik, de hiányuk ezeknek, hogy a nevelési hibákra nem mutatnak rá.

— A nevelésnek két olyan akadálya van, amelyet figyelembe kell venni. Egyik az átöröklés, másik a külső hatás. Hogy átöröklés meg van, azt az életben látjuk, hazudozó, tolvajlásra hajlamos szülők gyermeke is hajlamos erre. Meg kell vizsgálni a gyermek természetét; ha

rossz, akkor el kell tiltani, mert a szülő gyengesége a gyermek jövőjének kárára lesz. A gyermeknevelésben fontos a következetesség.

Ha fenytést alkalmazunk, azt soha előbb fel ne oldjuk, vagy ok nélkül el ne hagyjuk.

Az elnézés is hiba; a szeretet miatt nem szabad elnézni a gyermek hibáját. Az az okos szeretet, mely a gyermek érdekében a szülői szeretetnek határt szab. Nagy hibája a szülőnek, ha elfogult, ha a szomszéd gyermekét feltétlenül alábbrendűnek tartja.

Mindig tárgyilagosnak kell lenni. A példaadás hiánya is hibája a gyermeknevelésnek. Amit a gyermek a családban lát, azt folytatja az életben; ha szeretetet, szorgalmat, jócselekedetet lát, azt folytatja. Ha a gyermeknek nincs bizalma a szülő iránt, akkor ez nagy hibát hozhat maga után.

A szülők közt meg kell lenni az egyöntetűségnek a neveléssel kapcsolatban. Nincs nagyobb hiba, mint amikor az apa feddése elől az anyavédi meg a gyermeket, vagy viszont, pe-

dig a gyermek rászolgált a fenytésre.

— A gyermekben az önfeláldozási hajlamot is fel kell ébreszteni, hogy lássa az apa és anyja áldozatos munkáját. A szülőknek meg kell tenni mindent, hogy gyermekük különb legyen, nem szabad belenyugodni, hogy az apában is meg volt ez a hiba, tehát természetes, hogy a gyermekben is megvan.

Végül igen fontos, hogy öntudatos magyart neveljünk a gyermekből, hiszen egy új ezerév felépítése előtt állunk. Kell, hogy a gyermek szeresse a szülői hajtékot és a szülőföldet, ahova mindig mindenütt visszavágyik. Az új ezerév felépítésére a szülői nevelés helyes irányja a legjobb eszköz.

Az előadó szavalt a jelen voltak nagy érdeklődéssel hallgatták végig, majd dr. Bacsó Jenőné mondott a két értékes előadásért köszönetet. A legközelebbi előadás pénteken délután 5 órakor lesz, amikor dr. Haendel Vilmos és dr. Batori József fognak előadást tartani.

Ötvenezer pengős államsegélyt kap a debreceni Vas-, Fém- és Faiparosok Szövetkezete

Egyre fokozódik a debreceni kisiparosok érdeklődése a Szövetkezet iránt

Beszámoltunk a Debreceni Ujság—Hajdúföld hasábjain arról az életrevaló és rendkívül széles perspektívákat megnyitó vállalkozásról, amelyek a debreceni vas-, fém- és fa szakmában dolgozó kisiparosok indították meg az elmúlt napokban. Mint ara már rámutattunk, a megalkotandó Vas-, Fém- és Faiparosok Munkavállaló Anyagbeszerző és Értékesítő Szövetkezete egyrészt nagyarányú közmunkák vállalására segíti az erre eddig képtelen kisiparosságát,

másrészt lehetővé teszi, hogy a keresztény kisiparosság megszabaduljon a zsidó kartelek nyomása alól és nyersanyag-szükségletét jutányos áron, a saját szövetkezetétől szerezzék be. A Szövetkezet megfelelő hitelt is biztosít tagjainak és remélhető, hogy működése folytán rövid pár hónap alatt lényegesen emelkedik a keresztény kisiparosság életműve.

A Vas-, Fém- és Faiparosok Szövetkezete kedden este tartotta második alakuló értekezletét a Magyar Jövő Szövetség tanácstermében. Nagy érdeklődés kísérte az értekezletet: az elmúlt ülésen csak 16 kisiparos vett részt, most több, mint hatvanan jelentek meg.

olyanok, akik megértve a szövetkezet óriási jelentőségét, dolgozni kívánnak annak létrehozása érdekében. Az értekezlet elején ifj. Varjassy Imre ismertette a Szövetkezet céljait és azokat az előnyöket, melyeket ez a tömörülés biztosítani fog a debreceni vas-, fém- és fa szakmában dolgozó kisiparosok számára. Rámutatott arra, hogy mielőtt a megalkotásához az első lépéseket megtették volna, tárgyaltak illetékes körökben a megalkotandó szövetkezetéről. Az IOKSZ. igazgató-sága megígérte a megfelelő hitelt és az iparügyi minisztériumban is biztosították, hogy amennyiben a megalkotott szövetkezet formája biztosítottat nyújt a vállalkozás komolyságáról.

40-50.000 pengős államsegélyt biztosítanak számára.

Bejelentette ifj. Varjassy Imre, hogy az előkészítő munka a leggyorsabb ütemben folyik. A szövetkezeti áruaktár elhelyezésére is találtak már több megfelelő telket. Biztosítva van ezenfelül az árubeszerzés is.

Ifj. Varjassy Imre után dr. Szabó Sándor, a Magyar Jövő Szövetség elnöke lelkes szavakkal mutatott rá a tömörülés nagy jelentőségére, majd dr. Papp Endre ismertette nagy vonásokban azokat a kedvezményeket, melyekben a szövetkezet részesül. Többek között

a szövetkezet tagjainak headványai illetékmentesek, adókedvezményben részesülnek, stb.

Ennek a szövetkezetnek a megalakítása a kisiparosok létkérdése, mert ez az egyetlen út arra, hogy megmentsék a közmiparosságot a zsidó kézben levő nagyipar halálos csapásától.

A felszólalások során Nagy Béla adatokkal mutatta ki, hogy milyen nagyértékű debreceni közmunkák végeztek el az elmúlt év folyamán Debrecenben pesti és vidéki cégek csak azért, mert a debreceni kisiparosság nem volt megszervezve és így képtelenek voltak nagyobb vállalkozásokba kezdeni. Egyedül a szerelőiparban 11 nagy munka jutott pesti vállalkozóknak mintegy 275.000 pengő értékben.

Az értekezlet végén a megjelentek egyhangú lelkesedéssel jelentették ki, hogy hajlandók a szövetkezet érdekében és a szövetkezet keretében dolgozni. A Szövetkezet-hez csatlakozott kisiparosok vállalkoztak taggyűjtésre is. Lekezes indult meg a munka, melynek hamarosan olyan eredménye lesz, amely felbecsülhetetlen mértékben lendíti a kisiparosság helyzetét. A szövetkezeti csoport legközelebbi értekezletét január 28-án, szombaton tartja. A következő héten még lesz egy értekezlet és még ugyanazon a héten sor kerül a Vas-, Fém- és Faiparosok Munkavállaló, Anyagbeszerző és Értékesítő Szövetkezetének alakuló nagygyűlésére is.

OLIMPIA LETTARI VÁSAR OLIMPIA LETTARI VÁSAR OLIMPIA PIAC-U. 22

Agyonütött a vagongyár nyolcvanmázsás gőzkalapácsa egy kovácssegédet

Muhita Zoltán a sebészeti klinika műtőasztalán meghalt

Kedden reggel kevéssel 7 óra után borzalmas szerencsétlenség történt a MÁV műhelytelepen. Egy fiatal kovácssegéd a nagy gőzkalapácsnál dolgozott.

s munka közben aláhajlott a nyolcvan mázsás súlyú hatalmas acélból készült kalapácsnak, amely úgy megütötte, hogy vérző fejjel eszméletlenül terült el munkahelyén.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket. A mentőorvos a szerencsétlenül járt kovácssegédet első segélyben részesítette, majd kiszállították a sebészeti klinikára, de mielőtt az orvosi tudomány segíthetett volna rajta, a műtőasztalon kiszenvedett. A borzalmas szerencsétlenségről az alábbiakban számolunk be:

Muhita Zoltán 20 éves kovácssegéd, Kigyó-utca 53. szám alatti lakos kedden reggel 6 óra 15 perccor ment be a vagongyárba, ahol átöltözött munkaruhájába és 6 óra 50 perccor kezdett munkához, a hatalmas, nyolcvan mázsás acélból készült gőzkalapácsnál. A kovácssegéd rendszeren végezte munkáját, de eddig még érthetetlen okból 7 óra után néhány perccel aláhajlott a hatalmas súlyú kalapácsnak. Bizonyára valamit meg akart nézni, de a kalapács oly sebességgel haladt lefelé, hogy Muhitának már nem volt arra ideje, hogy fejét elkapja és a kalapács fejből esztette.

A teremben dolgozó többi munkások már csak azt látták, hogy Muhita Zoltán hirtelen összeesett és fejből patakzott a vér. Azonnal segítségére siettek, de amikor látták, hogy nagyobb bajról van szó,

telefonon kihívták a mentőket. A mentők kiszállították a sérült munkást a sebészeti klinikára, de mielőtt az orvosok segíteni tudtak volna rajta, a műtőasztalon meghalt.

A borzalmas szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrség sérülési osztályát, ahonnan dr. Csige Sándor rendőrkapitány és Szűcs Jenő detektív szállottak ki a helyszínre, s nyomban megindították a vizsgálatot. A helyszínen kihallgatott tanuk egybehangzóan elmondták, hogy Muhita Zoltánt rendes és józanéletű embernek ismerték és így azt sem lehet feltételezni, hogy ittas állapotban került a hatalmas kalapács alá. A legnagyobb valószínűség szerint a kalapács nem működött rendszeren és a fiatal kovácssegéd ennek okát akarta megtudni s azért hajlott a kalapács alá, amely aztán a halálos csapást mérte fejére. A rendőrség a helyszínen kihallgatott tanuk vallomásáról jegyzőkönyvet vett fel, majd értesítette a halálesetről a királyi ügyészséget. Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője, az ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását, amelyet a délutáni órákban dr. Ökrös Sándor egyetemi tanár és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő fogatosított.

Muhita Zoltán tragikus módon bekövetkezett halála széles körökben nagy megdöbbenést és őszinte részvétet váltott ki. A fiatal kovácssegéd szolgálatkészségével kivívta magának felettesei elismerését.

Békés és nyugodt természete miatt, mindenütt szerették.

Muhita Zoltán édesapja Szikszón jómódú kovácsmester. A fiatal kovácssegéd a napokban várta áthelyezését Miskolcra. Egyetlen terve az volt, hogy mozdonyvezető lehessen. Képzettségénél fogva ennek nem is lett volna semmi akadálya. Muhita Szikszón élő szüleit értesítették a halálesetről. A temetésről még nem történt intézkedés.

Urak!

Valódi nyulszőr kalap

FRANK 11'80

IMRÉNÉL ARANY BIKÁ

Szacharin-csempészség miatt harmincezer pengőre és egyhónapi fogházra ítélte a törvényszék Grósz Májert feleségét

A múlt év nyarán rendkívül érdekes és nagyszabású szacharin-csempészségi ügyet tárgyalt a debreceni törvényszék, mint jövedéki bíróság. Grósz Májert és felesége voltak a vádlottak, de akkor csak Grósz Májert lehetett felelősségre vonni, mert a felesége betegsége miatt nem jelenhetett meg. Grószt el is ítélték a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján

egy hónapi fogházra és hetven pengőnkint egy napra átváltoztatható 29.973 pengő pénzbírság megfizetésére kötelezte.

Az ítéletet Grósz Májert — ártatlanságára hivatkozva — megfellebbezte.

Kedden végre sorra kerülhetett Grósz Májerné ügyének a tárgyalása is. A jövedéki bíró ezúttal is dr. Unger József törvényszéki bíró volt, aki részletesen ismertette a vádlott előtt a vádiratot. Ebből, valamint a bizonyítás során kihallgatott tanuk és magának a vádlottnak a vallomásából is a következő tényállás állapítható meg:

1937 októberében Grósz Májert nagyarányú szacharincsempészséget készített elő, mert a készlet már fogytán volt. Az árut Szombathely-

ről kellett Debrecenbe szállítani a Grószék Széchenyi-utcai lakására, ahol akkor bérleti lakásban lakott Szalontai Ferenc örmester a feleségével. Grósz Májerné indult el az áruért Szombathelyre és közben titokzatos táviratot is küldött a férjének a „hajcsár háttelenségéről” és arról, hogy „tizenöt borjú megdöglött”.

Természetesen a borjúk alatt szacharint kell érteni, mégpedig azt a szacharint, amit közben a pénzügyőrök már lestopoltak. Így is megérkezett azonban egy másik 15 kiló szacharin Debrecenbe. Az itteni pénzügyőrök is tudtak azonban a dologról már jó előre, mert Szalontainé kötelességszerűen figyelmeztette őket a dologra.

Amint megérkezett a drága portéká, a pénzügyőrök a Széchenyi-utcai lakásban

azonnal rajtaütöttek és az egész készletet sikerült lefoglalni, sőt még három ezer pengő készpénzt is találtak, amely csempészszerű eladásából származott. Hiába volt minden tagadás, tettenérés történt és az eljárás nyomban megindult Grósz Májerek ellen. Az ügynek egy külön érdekessége, hogy

amikor Grósz Májert megkapta a feleségétől a tizenöt borjú elhullásáról szóló táviratot,

még akkor éjszaka egészen lenge öltözetben kikelt az ágyából és a táviratot elrejtette a félre-eső helyen, sőt még a vizet is ráhúzta.

Így kerültek tehát a vádlottak padjára Grósz Májerek. Mint említettük, Grósz Májert előzően taga-

dott mindent, de rábizonyult a csempészség. Az ítéletet mégis megfellebbezte.

A keddi tárgyaláson Grósz Májerné viszont mindent beismer és ezzel a beismerésével megdölt Grósz Májert tagadása is.

A jövedéki bíróság a bizonyítási eljárás és a perbeszéd elhangzása után meghozta az ítéletet, amely szerint bűnösnek mondta ki Grósz Májernét jövedéki kihágásban és ezért öt (ugyanúgy, mint a férjét) egyhónapi fogházra ítélte és kötelezte 29.973 pengő megfizetésére.

ami meg nem fizetés esetén hetven pengőnkint egynapi fogházra változtatható át. Az ítéletben Grósz Májerné megnyugodott.

Kultúrelőadások az Olasz Kulturintézetben

Mint ismeretes, minden hétfőn és csütörtökön este 7 órai kezdettel kultúrelőadást rendez az Olasz Intézet Hatvan-utca 2. szám alatti helyiségeiben. A csütörtök esti konferencián folytatódik a már megkezdett előadásorozat „Fajvédelem Olaszországban” címmel. A február 1-én kezdődő második félévre a felvételek már folynak. Beirási díj 2.— pengő, egyéb költség nincsen. Ennek ellenében joga van a beiratkozott tagnak az órákon, előadásokon és a márciusban és áprilisban rendezendő nagyszabású hangversenyeken való részvételre. A február 1-én kezdődő új tanfolyam időbeosztása a következő: szerda, csütörtök, szombat este 6—7 óráig. Az olasz nyelvben már gyakorlott hallgatóknak az eddigi órábeosztásuk marad, ezenkívül kilátásba van véve külön fordítási, kereskedelmi levelezés óra is, amely kellő számú jelentkező esetén szerdán és szombaton 5—6 óráig tartatnék meg. Hatvan-utca 2. Telefon: 12-01.

Felakasztotta magát egy sápi földműves

Ispan András sápi földműves kedden a kora reggeli órákban szolgálatadója istállójában az ajtóra felakasztotta magát. Mire észrevették tettét, már halott volt. Az esetről értesítették a csendőrséget, amely megindította a nyomozást és megállapította, hogy öngyilkosság történt, de az öngyilkosság okát nem sikerült megállapítani. Valószínű, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől a szerencsétlen öngyilkos. A debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Agy- és fehérmű vásznak, színes és fehér damasztok, Kávés és ebédlő készletek nagy választékban.

Megbízható minőségben, szolid árakban.

Petriknél Szent Anna-u. 5.

A Debreceni Tankerület Közoktatási Tanácsának meggazdálkodása

Magyarország közoktatásügyi igazgatásának és iskolai felügyeleti szervezetének az utóbbi időben már oly nagy mérvű széttagoltságát, a nevelés és oktatás terén egyaránt nélkülözött egységes irányítás hiányát, — mint ismeretes —: A közoktatásügyi igazgatás újjászervezéséről szóló 1935. évi VI. tc. megszüntette. E törvény meghozataláig ugyanis a közoktatásügyi különféle hatóságok és hivatalok között a különböző iskolatípusok között minden igazgatási kapcsolat hiján közvetlen érintkezés nem volt. A különböző fajú és fokozatu iskoláink minden szerves kapcsolat nélkül, egymástól szinte függetlenül, sőt egymásra való tekintet nélkül éltek a maguk öncélú életét. A különböző iskolafajok egységes igazgatását, a különböző fajú és fokozatu iskoláinknak az átfogó és egyetemes nemzeti-nevelési elvek egységes érvényesítése szempontjából nélkülözhetetlen szerves kapcsolatát, minden iskolatípus és minden iskolafajta speciális célkitűzésének tisztázásán tartásával — az igazgatás és felügyelet rendszerének egyöntetűbbé tétele útján az 1935. VI. tc. változtatta meg. E törvény az összes iskolatípusok igazgatására és felügyeletére kiterjedő hatáskörrel új, területi központi hatóságot hívott életre. Ez a hatóság a tankerületi kir. főigazgató.

A nevelés egységének, valamint az elvi kérdések szakzerű intézésének biztosítása érdekében a tankerületi kir. főigazgató mellett az Országos Közoktatási Tanácsal összhangban működő Tankerületi Közoktatási Tanácsok szervezését is elrendelte az 1935. VI. tc. E tanácsok — a törvény indoklása szerint — nemcsak szaktanácsaikkal szolgálják a nevelés és oktatás ügyét, hanem azáltal is, hogy egybefoglalva a különböző iskolafajok legkiválóbb tanerőit és az elméleti pedagógusokat nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a különböző iskolákban működő pedagógusok egymás iskoláinak értékelését és hiányait, módszereit és eszközeit közvetlen érintkezés útján megismerve, egységes érveléssel állhassanak a nemzetnevelés átfogó érdekeinek szolgálatában.

A Tankerületi Közoktatási Tanács szervezeti szabályzatának, ügyrendjének megállapítását a törvény a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeleti alkotási körébe utalta.

A közoktatásügyi igazgatás újjászervezésének megtörténte és az egységes, a mai kor követelményeinek megfelelő iskola hálózat törvényes kiépítése után a vallás- és közoktatásügyi miniszter a 111.200/1938. IX. sz. rendeletével megállapította a Tankerületi Közoktatási Tanács

nácsok Szervezeti és Ügyviteli Szabályzatát is. Ezzel az 1935. évi VI. tc. végrehajtásában elhelyezte a zárókövet is.

E szabályzat szerint a Tankerületi Közoktatási Tanács a tankerületi kir. főigazgató tanácsadó és véleményező szerve. Allandóan figyelemmel kíséri a tankerületi kir. főigazgató hatásköre alá tartozó iskolákban és intézetekben a nevelés és oktatás ügyét, különös figyelemmel az illető tankerület saját viszonyaira: a tankerületi kir. főigazgató felhívására, vagy az Országos Közoktatási Tanács megkeresésére, avagy saját kezdeményezéséből oktatási és nevelési kérdésekben véleményt mond és javaslatot tesz az elő.

Székhelye az illető főigazgató székhelye.

A Tanács elnöke vezeti a Tanács munkásságát, eljár a Tanács nevében és képviselődében.

A Tanács tagjai az elnökön, alelnökön és titkáron felül 20 tag. Ez utóbbiakat a társadalomnak a nevelés és oktatásügy iránt érdeklődő kiváló tagjai, a neveléstudomány kiemelkedő művelői és valamennyi iskolafaj tekintetbevételével a tanulmányi felügyelők, igazgatók, tanárok és tanítók sorából nevezi ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

A Tanács ügyeit teljes ülésben és bizottságokban intézi.

A debreceni tankerület Közoktatási Tanács tagjaivá a debreceni tankerületi kir. főigazgató előterjesztésére a következőket nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter:

Elnök: Mitrovics Gyula dr. debreceni egy. ny. r. tanár. Alelnök: Móczár Mik-

lós tanügyi főtanácsos, a jászberényi áll. tanítóképzőintézet igazgatója. Titkár: Major József dr., a debreceni tankerületi kir. főigazgatóság tanügyi fogalmazója. Tagok: Ur Márton debreceni áll. gimnáziumi igazgató, Kun Sándor dr. debreceni ref. gimnáziumi igazgató, Bátor József dr. debreceni kegyestanítórendi róm. kat. gimnáziumi igazgató, Zsolnai Vilmos nyíregyházi ág. h. ev. gimnáziumi igazgató, Margócsi Emil c. kir. főigazgató, a nyíregyházi városi fő felső kereskedelmi iskola igazgatója, Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, a debreceni róm. kat. leánygimnázium és tanítónőképzőintézet igazgatója, Tanay Antal jászberényi áll. tanítóképzőintézet vezető tanár, Körtyvélyessy Dezső szolnoki áll. fa- és fémpári szakiskola igazgató, vitéz Kósa Vince hajdúszoboszlói áll. polg. fő- és leányiskola igazgató, Nagy Domokos derecskei áll. polgári fő- és leányiskola igazgató, Csekey Ilona szolnoki áll. polgári leányiskola igazgató, Lux Mihály szolnoki áll. polg. főiskola tanár, Ször József debreceni városi iparostanonciskola és nőpariskola igazgató, Tóth Árpád debreceni áll. s. sket-nemaiintézet mb. igazgató, Brózik Dezső berettyóújfalusi önálló gazdasági népiszkola igazgató, Soós József tiszafüldvéri belterületi áll. elemi iskola igazgató-tanító, Kárpáthy Károly ref. el. isk. igazg., Kiss József, a jászberényi m. kir. áll. tanítóképzőintézet gyakorlóiskola tanítója, Mocsári László debreceni ref. elemi iskolai igazgató-tanító.

A debreceni tankerület Közoktatási Tanácsának hivatalos helyisége a debreceni tankerületi kir. főigazgató hivatali helyiségében, Simonffy-utca 2/b alatt a II. emeleten van, hivatalos órák hétköznap d. e. fél 9 órától d. u. 2-ig, szombaton d. e. fél 9 órától déli 12 óráig.

A tanács elnökének hivatalos órája szombaton d. e. 11—12 óráig a Központi Egyetem fsz. 39. sz. előcsobájában.

rozsnói bevonuláskor el kellett mennünk, idegen adminisztrátort küld az egyházi hatóság, de úgy Csetneken, mint Gesenen csak üres templomot talál akurátor üzenetével:

— Van nekünk papunk, akit soha nem szűnünk meg visszavárni!

Egy Tatra alatti falu megható levelet küldözget egy elmenekült magyar tanítónak, hogy jöjjön vissza, mert őket testükel is megvédik. Bámulságos volt a szlovák nép magatartása a puccszerű népszavazásnál is.

Itt még csak azzal sem vádolhatják a magyarokat, hogy propagandával befolyásolták őket, hiszen ilyenre igazán órák sem állottak rendelkezésre. Sok önkény fordult elő és mégis a kiszivárgó hírek megdöbbentőek. A tiszta szlovák Hámorfalván csak 24 szlovák jelentkezett, a többi magyarnak vallotta magát. Csetneken 62 százalék magyart írtak össze a tanítók. Dobsinán 78 százalék magyarról tudnak, a szepességi városokban a magyarság csaknem mindenütt elérte az 50 százalékot és a legszenzációsabb a mecenzéfi eredmény, ahol 98 százalék magyar találatot!

Lehetetlen meghatározás nélkül gondolni erre a hősi magatartásra, amikor a népszavazás következményeit kiszámíthatatlanok.

Köszönjük nektek, Ti rozsnótlak ezeket a megnyugtató, felemelő híreket. Köszönjük a miénknél sokkal erősebb, kápráztabb magyarságokat. És köszönjük mindennekfelett az odaát a végvárokon állók törhetetlen hűségét! Igérjük, hogy soha, soha nem felejtezünk el hűstettektől! Üzenjük nektek, hogy ha újságjaitok felve is vannak a kiesnyeskedések szelmalomharcival, az utcaink a rosszakaratú híresztelésekkel, ha keveset is írunk és beszélünk is rólatok, gondolatainkkal mindig feltek szállunk!

Vagyunk itt sokan, akiket még ma is megmámorosít a diadalmos öröm, ha a visszakért drága magyar városok neve a szemünkbe csillan és füllünkbe eseng, s akiknek forró könny perog a szeméből, ha Gömörnek és Szepesnek ottmaradt szépséges földje jelenik meg lelki szemünk előtt. (X.)

A HÚSÉGES GÖMÖR

Pár nap előtt egy „Rozsnói Hírlap” került a kezembe. Milyen felüdülést és megnyugvást jelentett! Mintha Gömörnek üde, tiszta levegője, embereinek hűséges, derűs, meleg lelke áradt volna minden sorából. Cáfolata volt minden rosszakaratú suttogásnak, minden csehszlovák rádió és titkos propagandának. A munkásai orvátmadásra írt vezérelkében ezeket a hitet tevő sorokat olvastuk:

„A rádió útján üzengető csehszlovákok, az állhíreket terjesztő kútnérgezőknek 20 év alatt kikapaszaltuk minden hitványságát, úgyhogy mi nekik csak egyetlen feleletet tudunk adni: „Fegyvert a magyarnak! Mi köszönjük, hogy a határt vitéz magyar örökkel erősítették meg, de nekünk magunknak is kemény öklünk van! A felvidéki magyarnak vérelázott ősi rüceiket maguk is meg tudják védeni, ha kezük szeretettel simogathatja puskájuk agyát. Rozsnón magán is akad 200 talpig férfi, akik megátadattatás esetén bizony nem állnának meg Dobsina előtt! Az egymillió felvidéki magyarból olyan rongyos gárdák alakulnának, melyeket egyedül a Kárpátok hőerei tudnának megállásra kényszeríteni!”

Igy érez Gömör visszakért hűséges népe. Nem tudják megérteni a surányi szegényteljes eseményeket, sem a surányi szlovákokat, akkor, amikor a gömöri nék valóságos hősköltevényeit termelik. A december 14-i csetnekvölgyi forradalom ezekből is kiemelkedik. Az oehltnai fűrésztelap szirénájának bűgására, mint adott jelre, az egész völgy apraja-nagyja megmozdul s menetel a magyar határ felé naiv hittel, hogy behívja a magyar honvédeket. Asszonyok gépfegyvereket szerelnek le, férfiak sorkatonaságot szórnak szét, a csetneki helyőrség tisztjeit elpáholják, 400 eszt. katonát harc képtelenné tesznek és így menetelnek a Himnusz égbeszálló Imádságával Kuntapolcára.

Karácsonykor az árva csetneki papokra (evangélikus lelkészeknek még a

Forgalmi adóhivatali- és malomellenőrök feleségeinek országos küldöttsége megérkezett Budapestre

Monstre küldöttség tárja a pénzügyminiszter elé a forgalmiadóhivatal és malomosztály ellenőrök közel húsz éves, tovább tarthatatlan sérelmeit

Nemrégiben hírt adtunk arról az országos mozgalomról, amelyet a forgalmi adóhivatalok és malomosztályok ellenőreinek feleségei és családtagjai indítottak a családvédelem terén. Le is közzöltük szövegét a debreceniek memorandumát, amelyet még karácsony előtt eljuttattak Tasnádi Nagy András igazságügyminiszterhez, mint Hajdú vármegye egyik kerületének országgyűlési képviselőjéhez — illetékes helyre való juttatás és hathatós támogatás végett. Hasonlóképpen cselekedtek minden vármegye központi forgalmi adóhivatalának és malomosztályának feleségei, — külön-külön memorandummal fordultak Magyarország pénzügyminiszteréhez, kérve őt: vegye le a közel kétezer család feje felett állandóan lebegő Damokles kardját. Arra kéri a családtagok a minisztert, hogy a pénzügyi kincstár és a forgalmiadó és malomellenőrök közötti úgynevezett „szerződéses viszonyt” — „törvényesítse”, mert bizony olyanféle állapot ez, mint a törvénytelen házasság. Nem kellemes az, — az erkölcsi törvények szerint egyik félre sem, hogyha jogai csak

az egyik szerződés félnek vannak, míg a másiknak csak kötelességei — az Urnak 1939. esztendőjében!! Értésüléseink szerint a debreceni érdekelte asszonyok küldöttségét nemrégiben fogadta Debrecen szék. kir. város és Hajdú vármegye főispánja is, aki legnagyobb készséggel állott az igazságos ügy szolgálatába, s a küldöttségnek ígéretet tett, hogy hathatós támogatójuk és szószólójuk lesz illetékes helyen.

Január 25-én azután az ország minden részéből, minden hivatali székhelyről két-két főből álló hatalmas küldöttség jött össze Budapestre és mint az Igazság harcosai a szeretet és megértés fegyverével vértetetlen mennek a pénzügyminiszterhez, — a családvédelem program ígéretének a gyakorlatba való átvitelét kérve.

Lapunk az asszonyküldöttségnek sok sikert kíván a családvédelemért indított igazságos és nemes harcukhoz és teljes győzelmet az Igazságban vetett hitnek. Ezt a mozgalmat figyelemmel fogjuk kísérni és mint közérdekű dolgot fogjuk kezelni, s a közben történetekről olvasóinkat tájékoztatni fogjuk.

Merano szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exklusív belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranyangyal”, Bánó Aladár, Piac-u. 50. Telefon: 24-53. — „Reménység”, dr. Gödény S. örökös, Csapó-u. 22. Telefon: 34-21. — „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd-u. 22. Telefon: 20-14. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói út 4. f. Telefon: 28-25.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban nagy átalakulást hozott a hűvösebb levegő benyomulása, mert az élénk szél következtében a napokig tartó ködös időjárást megszüntette. A nyugati megérkezés mindenütt esőt okozott, majd a szél megéltékült.

PROGNÓZIS: Élénk szél, változó felhőzet, több helyen eső. A magasabb hegycsúcsokon havasodás. A hőmérséklet nyugaton allig változik, keleten kissé eszikken.

— Debrecen város megkapta a képviselőválasztási urnákat. Az új választójogi törvény az ország egész területére egységes szavazóurnákat írt elő. A belügyminiszter most értesítette Debrecen város polgármesterét, hogy negyvennégy választási urnát küldött le Debrecennek.

— Ciano otthon. Gróf Ciano külügyminiszter Belgrádból jövet megérkezett Rómába. A külügyminiszter Alfieri miniszter, a belügyi államtitkár, báró Villani Frigyes római magyar konzul és több más előkelőség fogadta.

— Mozsukin temetése. Párizsból jelentik: Az egész orosz kolónia résztvevő Mozsukin Ivánnak, az elhunyt, egykor nagy hírnévű filmszínésznek temetésén. Több híres orosz színművész, köztük Serge Liffar, a kiváló táncos vitte a koporsót. A neully-i temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Szerdán délelőtt exhumálják a meggyilkolt Udvardinét. Hirt adunk már arról a kegyetlen gyilkosságról, mely a múlt héten Kőbányán történt a Gergely-utca 28. számú házban. Krakovszki Mihály napszámos meggyilkolta vadházastársa nővérét, a hetvenéves Udvardi Jánosnét. A gyilkosságra névtelen levél hívta fel a rendőrség figyelmét, akkor, amikor Udvardinét már eltemették. A névtelen levél alapján Krakovszkit előállították a rendőrségre, azonnal beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy az öregasszony beteges volt, sokat jajgatott sírt és ő erre, hogy elhallgattassa, egy sámlit tett a mellére és ráült. Csak később vette észre, hogy ennek következtében az öregasszony meghalt. Nem szólt senkinek és így történt, hogy a gyilkosságot nem fedezték fel, sőt Krakovszki temetési engedélyt is kapott. A főkapitányságon letartóztatták a napszámost és hogy ellenőrizték a vallomását, holnap délelőtt tíz órakor exhumálják a rákoskeresztúri temetőben Udvardinét holttestét. Az exhumálás után a törvényszéki orvostani intézetbe viszik a holttestet, ahol felboncolják. Így a rendőrség megállapítja: valóban olyan sérülések érték-e Udvardinét, mint amelyekről a gyilkos vallomást tett.

Feleségére kétszer rálőtt, apósát lelőtt, majd borotvával összevagdalta magát

Nagykanizsa, január 24. Zákány községben Torma Sándor építőmester összeveszett feleségével. A veszekedés hevében előrántotta revolverét és

kétszer rálőtt az asszonyra. Az egyik golyó talált és Tormánét a nyakán életveszélyesen megsebesítette. Az asszonynak védelmére kelt édesapja, Honfi János vasutas.

akit Torma a revolver agyával fejbevert.

Torma ezután szobájába rohant és borotvájával összevagdalta magát.

A revolverlövések zajára összefutottak a házbeliek s értesítették a mentőket, akik a sebesülteket a nagykanizsai kórházba vitték. Torma Sándorné állapotja életveszélyes, férjének sérülései súlyosak.

Kölcseyt, a nagy diák-öst ünnepli a református kollégium gimnáziumának ifjúsága

A múltévi országos Kölcsey-ünnepségek egybeestek a kollégium jubileumával s ennek előkészületei miatt nem áldozhattak az ifjúság méltóképen a Himnusz költője emlékének. Így most rója le igaz hódolatát a nagy diák-ös előtt, kinek szent öröksége minden magyar szívében él. Kölcsey 13 évig tanult a Kollégiumban, itt fejlődött, bontakozott ki fenékelt szelleme, ezért valóban allig ünneplhet valaki a költőt több joggal s kegyelettel, mint a kollégium fiataljai.

Az ünnepséget az „Arany János” Önképzőkör rendezi február 4-én és 5-én, két egymást követő nyilvános előadással az intézet tornasarnokában.

Az egy-éves ünnepély, mint ez már hagyományosan szokás ezen intézetben, Debrecen szellemi életéért, nemességéért és a jövő felé való megbeszélését hirdeti az ifjúság és a város számára. A szép vállalkozás sikeréért vállaltva dolgozik a tanári kar és az ifjúság. A magas színvonalú műsor változatos irodalmi és művészi számaiból kiemeljük dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató, illetőleg dr. Molnár Pál vezető tanár megnyitóját.

— A MANSZ. homokkerti csoportja január 23-án, vasárnap este fél hat órakor a homokkerti olvasó egyesület nagytermében kitűnő szereplők közreműködésével műsoros estélyt rendez.

— Az Ady Társaság vitadélutánja szerdán délután 5 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében. Vitarandező Asztalos Dezső, előadók: Benyovszky Pál, Kiss István és Gulyás Gábor. Beléptidj még műsormegváltás címen sinos.

— Asztalos mester kartársaimat tisztelettel értesítem, hogy Hubert Józsefné kartársunk temetése január 23-án a Köztemető ravatalozó terméből. Kérem kartársaim megjelenését. Bálint Sándor asztalos, szakosztályi elnök.

— A négyközépiszkolás iparstanoncok összeírása. Az Iparfestület elnöksége felhívást tett közé a négy középiszkolát végzett iparos tanoncok és alkalmazottak összeírásáról. Az összeírást az elsőfokú közigazgatási hatóság hajtja végre és a szükséges nyomtatványokat az iparosok, munkaadók az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (földszint 38. szám alatt) kaphatják meg.

— Vattay Margit táncintézetében január 25-én főiskolai kolon kezddik, Kossuth-u. 11.

— Még tavasszal megkezdik három tanyalantérem építését. A város költségvetésében három tanyai iskola kibővítésére 32 ezer pengő költséget irányoztak elő. A műszaki tanácsnok a keddi polgármesteri értekezleten bemutatta a három új tanterem tervét s a polgármester megadta az utasítást a pályázat kiírására. A pályázatok beérkezése után nyomban vállalatok adják az építési munkálatokat úgy, hogy márciusban meg is kezdhetik az építkezést.

dr. Kónya József értékes Kölcsey-tanulmányát, Kocsár Károly Kölcsey-szavatait, az ifjúsági énekkar és zenekar szép magyar zene bemutatását. A szavalókórusnak impozáns teljesítménye lesz a Himnusz előadása dr. Végh József vezetésével.

A Jókendvöl, az élet e fűszeréről egy pompás vígjáték fog bőven gondoskodni: „A debreceni lunátlakus”, mely hangjáték formájában a rádióknak is kedves műsortarabja volt.

Debrecenben először kerül ez a szelletes, kedves bohózat bemutatásra. Mennyivel frissebben hat a színpadon Jókai híres elbeszélése, a diákhumor e remeke, korhű kiállításban, a régi debreceni élet érdekes külsőségeivel.

Az önképzőkör és a Dóczy-intézet növendékeinek műkedvelő gárdája Besse Miklós gondos rendezésével tehetsége legjavát nyújtja a siker teljes biztosítékául. A múltévi nagy sikerek után a város egész társadalmi és ifjúsága nagy várossal tekint az iskolai előadások keretében jóval felülmúló jelentős irodalmi ünnepség elé.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj és vesebajbetegségek szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— A debreceni ref. tanítók segélyegyesülete 1. év február 2-án, szűrtörtökön délután fél 4 órakor az egyház tanácstermében tartja évi közgyűlést, melyre az Igen tisztelt tagokat ezúton is szeretettel meghívja az Elnökség.

— Vattay Margit növendékeinek előadására február 6-7-ére jegyek Papp Illatszertárban és Kónya trafikban, Kossuth u. válthatók.

— A nagy hideg beálltával életenergiánkat a maximumig kell fokoznunk, mindent el kell követnünk, hogy szervezetünk minél ellenállóbb legyen, minél több kalóriát vegyünk magunkhoz, s egészségünk felett minden tekintetben őrkdjünk. Kalóriadús, zsíros ételek élvezete mellett megfelelően kell iltzködnünk: uraknak meleg kötött holmit kell felvenniük, a hölgyeknek nem szabad arra gondolniuk egy percig sem, hogy az esetben hőcsizmák, a vastag kötött keztük a női szépség rovására mennek. A gyors, egyenletes, egészséges vérkeringés, a normális anyagcsere zavartalanlansága érdekében a magyar orvosok kar több tekintélyes tagja azt ajánlja, hogy erősen csökkentett nikotintartalmú dohányt vegyünk, fűszertől, fűszertől szüntessünk fel a hideg tartamára mindennemű fagyókúrát, a szabadban való tartózkodás közben feltétlenül mozogjunk, szóval: hideg ellen meleg ruha, normális táplálkozás. — NIKOTEX-CIGARETTA ÉS SZIVAR és mozgás a szabadban!

GYÁSZ ROVAT

Szabó János joghallgató porrszeinek exhumálása szerdán délben 12 órakor lesz a Kossuth-utcai temetőben. Temetése délután fél 4 órakor Nagykállóban. Az exhumálást és szállítást a Gebauer cég rendezi.

Góján Istvánné Vas Róza életének 36. évében Berettyóújfaluban elhunyt. Temetése szerdán délután fél négy órakor lesz Debrecenben a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Lónyai-utca 35. Szállítását és temetését Fehértői temetkezési vállalatja végzi.

Nagyházi Gábor élt 2 évet. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértői temetkezési vállalatja végzi.

Fésüs Lajos ácsmester életének 51. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemetői hármastereből református szertartással. Lakás: Árpá-u. 4. Pusztai temetkezési intézet.

Garics Pál életének 51-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető hármastereből római katolikus szertartással. Lakás: Szolnok. Pusztai temetkezési intézet.

Hubert Józsefné Gráz Magdolna asztalos mester neje 65. évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Malomköz 4. sz. Temetését Bartha vállalatja végzi.

Özv. Szabó Istvánné Somogyi Sára 80. évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető II. a. sz. ravatalozó terméből. Lakás: Lehel-utca 31. Temetését Bartha vállalatja végzi.

Gyászbeszédet alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához. Dégenfeld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — holnap délután díjmentesen szolgálnak.

OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

Uj temetkezési Intézet. Cégtuladonos Pusztai József, Kálmán-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

— A kistemplomi egyházrészes központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor a KIE nagytermében összejövetelt tart, amelyet Urav Sándor lelkipásztor fog vezetni. A bibliakörön mindenkit szívesen látnak.

— Kilencven pengőt klopoltak egy büszkéményi sertéskereskedő zsebéből. Hétfőn délelőtt vakmerő zsebmetszést követtek el Debrecenben. Székely Sándor hajdúböszörményi sertéskereskedő zsebéből ismeretlen tettes klopolt a pénztárcáját, amelyben kilencven pengő készpénz volt. Székely Sándor felment a rendőrség központi ügyeletére, ahol ismeretlen tettes ellen feljelentést tett. A rendőrség keresi a zsebmetszőt.

— A Népszerű Főiskola új modern nyelvi tanfolyamai (angol, francia, lengyel, német, orosz, román, szlovák) február 1-én kezdődnek. Beíratkozni lehet délelőtt 11-1-ig az Egyetemen, III. em. 335. sz. ajtó. Telefon: 25-00, mellékállomás 43.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Takács Lajos fm. Haláp 180 — Papp Piroska Haláp 185. Szőke József fm. Kunhalom-u. 8. — Horváth Erzsébet Perec-d. 48. b. Bakóczy Mihály gazdálkodó Eötvös-utca 79 — Kozák Katalin Jókai-u. 23.

Házasság: Kovács János fm. — Belényesi Erzsébet. Dr. Dobó Árpád egyetemi tanársegéd Rákóczi-u. 58. sz. — Spilka Magdolna Magoss György-tér 11. Pokorágyi Géza vagongyári munkás Beresényi-u. 17. — Fekete Borbála Hajdúhadház.

Szönyegeket

függönyöket, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsóné
Debrecen, Kossuth-u. 19.

Születés: Hajdú Mihály gazdálkodó Haláp 30. fiú István. Fenyő Imre honvéd őrmester Jókai-u. 24. leány Sára. Szilágyi István kocsis Ebes. fiú István. Szabó István székgyári munkás Szép-u. 75. fiú János. Zombor Sándor szabó Széchenyi-u. 5. leány Adél. Pósa Ambrus npsz. Kaba. leány Julianna. Szabó Ferenc urasági inas Budapest, fiú Ferenc. Májor Barnabás szobafestő. Gyimes utca 4. fiú Ottó. Madar Béla kovács segéd Bereftóújfalú leány Margit. Balogh Ferenc npsz. Bihari-u. 5. fiú János. Welsz Béla pékmester Nagyvárad-u. 7. fiú Péter. Kovács József gazdálkodó Kétmalom-u. 8. fiú József. Radványi István npsz. Kincseshalom-u. 5. fiú István. Wirtmann Mór árúkereskedő Késes-u. 62. leány Zsuzsanna. Bodnár József fm. Elep 92. fiú István. Pásti János npsz. Kunhalom-u. 45. leány Julianna. Grósz Endre sütő mester Faragó-u. 13. leány Marianna. És négy törvénytelen újszülött.

Halálhír: Sohaja Péter fm. ref. 79 éves Dévai-u. 47. Béres Lajos máv. nyugbérés ref. 65 éves Eötvös utca 80. László András fuvaros ref. 68 éves Szikszai-u. 11. Friedmann Irén varrónő izr. 52 éves Hatvan-u. 1. sz. Sas Irén ref. 6 hónapos Pest-utca 1. sz. Juhász Andrásné ref. 67 éves Irén-u. 45. Róth Adolf közsegélyes izr. 85 éves Vigkedvő Mihály-u. 49. Baranyai György r. kat. 8 hónapos Ovoda-u. 15. Galyas Anna ref. 5 hónapos Nagycsere 63. Halász Mária Vendéglős izr. 86 éves Magoss György-tér 12. sz. Flák Ferencné ref. 68 éves Király Ferenc-u. 52. Snáda Gyula ny. alezredes r. kat. 53 éves Simonfi-út 27. Tóth Mária g. kat. 5 éves Irén-u. 14. Mannhelm Zsuzsanna izr. 7 éves Simonfi-út 51. Tóth Ella r. kat. 2 hónapos Lehel-u. 7. Hodosi Irén ref. 10 éves Bagamér. Fésűs Lajos őrmester ref. 50 éves Árpád-u. 4. Juhász Sándor ht. törzsőrmester g. kat. 49 éves Cserepes-u. 1. Kósa Lajos kalapos mester ref. 80 éves Beresényi-u. 32. Ferge Lajos fm. ref. 56 éves Tiszszőlős. Gőnczi András őrmester ref. 74 éves. Balogh Mihály-u. 8. f. Katóna János iskolás g. kat. 10 éves Békény. Bernfeld Sámuel nagykereskedő izr. 63 éves Hatvan-u. 2. Mosolgyó Pál máv. s. tiszt ref. 58 éves Eötvös-u. 15. Szabó Gáborné ref. 60 éves Kassa-út 34. sz. Vanek Ferencné ref. 68 éves Kishegyesi-út 40. Nagyhazi Gábor ref. 1 éves Szép-u. 30. Oláh László g. kat. 2 napos Pest-utca 4.

— **Emésztési kiütések a bőrön** rendszerint hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

A burgonyával megrakott szekér keresztülment egy burgonyakereskedő lábán

Kedden délután súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt a Nagyhid közelében. Gál András 34 éves burgonyakereskedő, Mikepércsi-út 21. szám alatti lakos a délutáni órákban Varga Gábor Külső-vásártéren lévő vendéglőjében borozgatott Lisztes Gábor hajdúsásoni fuvarossal. Alig fogyasztottak el néhány pohár bort és utána felültek Lisztes Gábor burgonyával megrakott szekérére és elindultak a Mikepércsi-út felé.

Araikor a Nagyhidhoz értek Gál András meg akarta fogni a gyeplőt, hogy ő hajtsa a lovakat, de Lisztes nem akarta engedni és egy

kicsit meglökte. Gál eddig még kiderítetlen okból úgy elvesztette egyensúlyát, hogy lecsúszott a következő és a burgonyával megrakott szekér kereké keresztülment bal lábán. Lisztes azonnal megállította lovait és megdöbbenve látta, hogy Gál nem tud lábára állni. Azonnal értesítették a mentőket, akik Gál Andrást első segélynyújtás után kiszállították a sebészeti klinikára. A klinikán megállapították, hogy a szerencsétlen ember bal allászársontja eltört. A törött lábat gipszbe tették, majd Gált lakására szállították.

A húsz évvel ezelőtt Amerikába szökött nyíregyházi rabló különös megtérése

Kártalanítani szeretné áldozatát de az már évek óta halott

Két évtizeddel ezelőtt, nem sokkal a háború befejezése előtt vakmerő rablás tartotta izgalomban Nyíregyházát. Fényes nappal a Színház-utcában vérbeborulva, eszméletlenül találták rá az egyik vidéki birtokos feleségére. Hamarosan megállapították, hogy a fiatal nő rablómerénylet áldozata lett. A csendes, néptelen utcán egy tagbaszakadt férfi került szembe vele és minden szó nélkül hatalmas ütést mért a fiatal nő fejére, aki eszméletlenül, vérző fejjel esett össze. Az utcai támadó vakmerő merénylet közben kitépte az úrnő retiküljét, amelyben többszáz korona volt és elmenekült. A nyomozás hamarosan megállapította, hogy

a vakmerő rablást Barkas András nyíregyházi ácssegéd követte el. Kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult meg, ami nemsokára eredménnyel is járt. Az „öszirózsás” forradalmi eső eselék között őrizetbe vettek Budapesten egy fosztogatót, akiről kiderült, hogy azonos a nyíregyházi rendőrkapitányság által körözött és már sokszor büntetett előéletű Barkas Andrással. Barkast erős felügyelet mellett hozták le a nyíregyházi fogházba, ahonnan az akkori idők zür-zavarában

sikerült megszöknie. Mintha a föld nyelte volna el, örökre eltűnt. Húsz esztendő múlt el már azóta és feledésbe merült az egész ügy. A törvénykönyv szigora sem sújthatna már le rá.

— **Szerdán kezdik a haszonállat** összeírását. A polgármester intézkedésére január 25.-én, szerdán megkezdik Debrecenben a haszonállatok szokásos tavaszi összeírását. A munkálatokat március elejéig be kell fejezni.

— **Katonaságot kap Beregszász,** amely most ismét város lesz. Beregszászról jelentik: a cseh impérium alatt tönkrement Beregszásznak sürgősen szüksége van arra, hogy minden eszközzel fokozzák vértelenségét. A magyar kormány ezért elhatározta, hogy Beregszászon katonaságot fog elhelyezni, hogy ezzel is ellenkísse és gazdagítsa a város életét. A honvédelmi minisztérium már felhívást intézett az előjárósághoz, hogy jelöljön ki kaszárnyáépítésre alkalmas területet, amelyet költség és tehermentesen kell átírni a honvédelmi minisztériumra. A város kötelessége lesz még megfelelő, a kaszárnyához vezető útról gondoskodni, valamint a közműveket bekapcsolni. Itt írjuk meg, hogy a cseh kormány Beregszászt egyszerűen és minden ok nélkül községnak degradálta. A magyar kormány jóvoltából Beregszász most ismét város lesz.

mert ügye azóta elévült. A napokban azonban egy váratlan esemény ismét aktuálissá tette a feledésbe borult bűncselekményt.

A nyíregyházi rendőrség egyik nyugalmazott detektívjének Amerikából levelet hozott a posta. A levelet Barkas András írta. Elmondja levelében, hogy a nyíregyházi fogházból történt viszontagságos szökése után Franciaországba menekült. Innen sikerült mint hajómunkás kijutnia Amerikába és

most Newyorkban él, ahol jömenetlően hentesüzlete van.

Azóta megváltoztam és undorral fordulok el mindentől, ami bűn, ami szenny — írja. Majd levele további során arra kéri a detektívet, hogy közzölje vele, ki volt annakidején az áldozata és hol él, mert csak akkor tudna megnyugodni, ha négy bűnét levezekelné olyan formában is, hogy az akkor elrabolt pénzért őt busásan kárpótolná.

A detektív előszedte az ügyesség iratárából az ügy elsárgult iratát. Meg is találta a sértett nevet, de Barkas András, a megtért bűnös már nem teheti jóvá bűnét, mert

áldozata évekkal ezelőtt meghalt. Barkas András egyébként afelől is érdeklődik levelében, hogy régi bűne elévült-e már, mert nosztalgiaiban van és boldog lenne, ha néhány hétre büntetlenül hazajöhethet.

— **A Tisza István Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam most** csütörtöki előadása. A német közgazdasági élet a 3. birodalomban címen tart előadást dr. Héger Flóris felsőkereskedelmi iskolai tanár január 26.-án, csütörtökön este 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József-út 8. sz.) Beléptéj nincsen. Ruhatár van.

— **Hócipőt tökéletesen javít** Orbán gumüzem, Piac-utca 7.

— **Nagyszombathán temették el** Molnár Jenőt, a Világítási Vállalat ny. főkönyvelőjét. Debrecenben is nagy részvétet keltett Molnár Jenőnek, a Világítási Vállalat ny. főtitkárjának halála. Molnár Jenő 30 évig volt a Világítási Vállalat főtitkárja és a múlt év decemberében vonult nyugalmába. — Ekkor Pöstyén mellé, Nagykosztolányba utazott vejéhez, aki itt uradalmi főintéző. A nehéz szolgálatot nyugalmat azonban nem sokáig élvezhette. Régi szívgyengesége újra visszatért. Az utóbbi időben ez a betegsége mindjobban súlyosbodott, s egy erős szívroham halálát okozta. Az 57 éves korban elhunyt Molnár Jenőt vasárnap délután temették el nagy részvét mellett Nagyszombathán.

— **MINK DEBRECENI HÖLGYFODRÁSZ MÁSODIK DIJAT NYERT A BUDAPESTI NEMZETKÖZI HÖLGYFODRÁSZ VERSENYEN.** A Budapesti Nemzetközi Hölgyfodrászversenyről értesültünk, hogy a közismert debreceni Mink hölgyfodrász második díjat nyert a vizonduláló versenyben. A siker nemcsak magyar siker, de elsősorban a debreceni ipar dícsősége. A kiváló Mink hölgyfodrásznak már kedden rengetegen gratuláltak Hatvan-utca 6. szám alatt lévő üzlethelyiségében.

— **Előléptetések a debreceni rendőrségen.** A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Gy István debreceni rendőrkapitányt a rendőrtanácsosi címét, vités Boskó Mihály rendőrfőfelügyelőnek a VII. fiz. oszt. jellegét, Sándor István debreceni rendőrfelügyelőnek a IX. fiz. oszt. jellegét adományozta.

— **Magára rántotta a száraz ágat.** Kedden délután súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt a Nagyerdőn. Nagy Sándorné 31 éves nap számos, Tegez-utca 23. szám alatti lakos az erdőben száraz gallyat szedett. Horgos botjával úgy megrántotta az egyik száraz ágat, hogy az leszakadt és a szerencsétlen asszony fejére esett. Az ág Nagy Sándorné homlokán csontig hatoló sérülést okozott. A szerencsétlenül járt asszony bement a mentőállomásra, ahol első segélyben részesítették.

— **Be kell oltani az ebeket a veszettség ellen.** A M. kir. földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben az ebeknek veszettség elleni kötelező védőoltása tárgyában kiadott rendelet hatályát kiterjeszti többek között Bihar-, Hajdúvármegye és Debrecen város területére is.

— **Nem engedélyeznek több tí-márüzemet a helyvárosban.** Két debreceni tímár mester a Teleki-utca tímárműhely felállítására kért engedélyt a várostól. A m/szaki ügyosztály a tisztifőorvos véleményezése alapján első fokozat elutasította a kérelmet, tekintettel arra, hogy a szabályrendelet értelmében a város első övezetében büzös üzemet nem lehet létesíteni. Fellebbezés folytán a polgármester elé került a kérelem, aki azt másodfokon is elutasította. Ez az intézkedés azt jelenti, hogy a jövőben a helyváros területén bőrfeldolgozó iparüzemre nem adnak ki engedélyt.

— **Debreceni író és az Új Idők Lexikona.** Most jelenik meg a legújabb magyar ismerettár, az Új Idők Lexikona. — Most megjelent 12. kötete Hegyaljai Kiss Géza debreceni lelkész, költőről is emlékezik. Többek közt azt írja, hogy tanulmányai közül a Kálvin életrajza a legnevezetesebb. Lapunk munkatársai erre levélben közölte a lexikon szerkesztőségével, hogy az ő Kálvin életrajza 5000 példányban fogvott el ugyan és keresték volna a II. kiadásban is, de ez csak 26 oldalas füzet volt (Koszorú, Budapest, Hornyánszky), amit segédlelkész korában írt, az igazi jó Kálvin-életrajzot id. Révész Imre írta. H. K. G.-t jobban reprezentálják a Nagyszonyok, Arva Bethlen Kata, Lorántffy Zsuzsanna és Kossuth című tanulmányai. Arva Bethlen Kata például az ő doktori disszertációja alapján került bele az összes magyar lexikonokba. Szentmihályiné Szabó Mária pedig a Lorántffy fejedelemasszonyról megjelenő sorozatos regényt az ő Lorántffy-kötete alapján írta. Az Új Idők Lexikona szerkesztősége erre levélben fordult Hegyaljai Kiss Gézához, hogy az új kötetet sajtó alatt álló második kiadásában helyesbítve közli életrajzát. Egyben meghívja, hogy legyen munkatársa az Új Idők Lexikonának. Hegyaljai Kiss Géza a megbízást elvállalta, a szerződést már alá is írta. Meg kell említenünk, hogy az Új Idők Lexikona különösen szép cikkben számol be Debrecenről a 7. kötetben, szenciációnál szép 5 képet közöl a Nagytemplomról, Kistemplomról, a Déri-múzeum, az egyetem és a nagyerdői strandfürdőről.

— Összeesett a Plac-utcán egy idős asszony. Kedden este özvegy Katz Józsefné 80 éves, Nyugati-utca 40. szám alatti lakos a Plac-utca 49. számú ház előtt aggkori véglgyengülésben összeesett és homlokát összezúzta. A szerencsétlen öregasszonyt a mentők résziesítették első segélyben, majd fiának a József kir. herceg-utca 74. szám alatt levő lakására szállították.

— Fa helyett az újját fűrészelte el. Bagoly Zoltán 9 éves gyermek Csillag-utca 67. szám alatti lakos kedden délután a Kassa-út 14. számú ház udvarán Szabó Sándor fakereskedésében édasapjának fűrészelni segített. A fűrészt azonban kinyitott és a kilencéves gyermek újját mélyen bevágta. Bagoly Zoltánt a mentők résziesítették első segélyben.

SPORTHIRMONDÓ

A Helsinkiben megrendezendő olimpiára a versenyzők már megkezdtek a készülődést. Az olimpián a magyar amatőr futballsport is képviselteti magát. Vághy Kálmán országos amatőrkapitány a magyar csapat olimpiai edzőjéül Tóth Istvánt, az Elektromos edzőjét szeretné megnyerni.

Kalocsay próbát játszik a Phöbusban. A magyar profiegyesületek a közelgő tavaszi szezonra tekintettel igyekeznek csapatukat megerősíteni. A Phöbus csütörtökön Kalocsait, a kiváló felvidéki futballistát próbálja ki és ha beválik, akkor megoldódik az újpesti kék-sárgák közepfedezet kérdése.

Szombaton indulnak a főiskolások Egyiptomba. A magyar főiskolai futballválogatott szombaton indul Egyiptomba, ahol több mérkőzésből álló túrát bonyolít le. A DEAC-ból Csutorás és Báthy utazik el.

A jégkorong világbajnokságon Magyarország csapata Angliával és Belgiummal került egy csoportba. Ebből a csoportból két csapat jut a középdöntőbe. A magyar csapat február 3-án játszik Belgium ellen.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti: Ma, szerdán este az idényben utoljára, mivel vidéki színpadokon sehol és Debrecenben is csak januárban szabad előadni Herczeg Ferenc külön engedélye alapján az idény legszebb prózai darabját: az

Utolsó tánc

Csütörtökön este az új primadonna:

ERDÉSZ IRÉN,

Kondor Ill. Bakó Baba, Márkus, Sugár, Erős és Horváth Ferenc felvételével:

Victoria

pazar kiállításban, nagyszerű előadásban.

Péntektől, prömierbérlet 16. számban megkezdli debreceni diadalútját A FRANCIA SZOBALÁNY

A címszereplő személyét: Hamvay Lucy és Pogány Margit közül a főpróbán sorsbírással döntik el, mert mind a két művésznő ebben a szerepében tökéleteset nyújt. A zsűri nem tudta eldönteni, melyikük a jobb, így sorsbírássra bízzák, ki legyen első a címszerepben a bemutatón.

Szombaton, hétfőn és kedden a FRANCIA SZOBALÁNY Vasárnap délután három óras folytonos kacagás!!!!

1 bolond 100-at csinál

Ennek a darabnak csak szombaton este lesz a bemutatója, tehát Debrecen megelőzte Pestet is!

Vasárnap este: VIKTORIA Erdész Irénnel és Márkus Lajossal. Előkészületben: BUBUS... BOMBAÜZLET?

MOZI

A lázadó férj

A Hungária új filmje

„A lázadó férj” témája mai téma. A férfi kisévelővel egzisztencia, az asszony viszont igen jól keres. A férjnek nem tetszik, hogy egy kicsit „a felesége tartja el” s amikor végre megfelelő állást nyer, magával akarja vinni az asszonyát vidékre. A feleség szereti férjét, de nem szívesen mond le a fényűző new-yorki életéről. Itt kezdődik a konfliktus a férj és a feleség között. A szerző és a rendező bizonyos tekintetben iránydarabnak szánták ezt a filmet, amelyből azt a normát szűrik le, hogy a nőnek a férfi mellett a helye. Maga a film nem nagyjénnű, de meséje érdekes és mindvégig leköti a figyelmet. A rendezés kifogástalan. A szereplők szintén kitűnnek. A férjet a rendkívül szimpatikus Róbert Montgomeri alakította közvetlenül és elhíthetően. A feleség szerepében Virginia Bruce finoman, természetesen játszott. Tehetségével nem áll arányban szépsége. A többi szereplő is hibátlan.

A Hungária kedden mutatta be „A lázadó férj”. A kísérő műsor jól megneveltette a közönséget. Egy Stan és Pan filmet láttunk. A két burleszk komikus mint „árnyéki biéna” mókázott. A film vége valóban frappáns és ügyes. A közönség szívesen fogadta az új műsort, mely két órai zavartalan élvezetet nyújt.

Mozi műsor

Hungária: Lázadó férj. Vigszínház: Gyimesi vadnyárg.



Szerdán: Carole Lombard: MAKRANCOS MENYASSZONY Kísérő: Haláléxpress! Előadások: 5 órától.

Hajdú-vármegye központi járás Hajdúhadház nagyközség előjáróságától.

890/1939. szám.

Hajdúhadház község a tulajdonát képező mintegy 2.000 q szálában 20—26 mázsás csomóban levő decemberi vágású akácfát nyilvános árverésen a legközelebbi ígérőnek azonnali készpénz fizetés ellenében f. évi január 25, 26, 27 és 28-án délután 10 órai kezdettel a vágástérleten (Hajdúhadház nagyerdő) eladja.

A megvásárlás pillanatától eladó község a fa mennyiségéért nem szavatol, így az rögtön elszállítandó. Hajdúhadház, 1939 január 23.

Olvashatatlan aláírás: vezetőjegyző.

Ingatlanárverés

Sheli Kőolaj Rt. budapesti bejegyzett Ütburkoló és Építőanyaggyárak Rt. elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést a debreceni 9147. számú telekkönyvi betétben felvett a Belsőlegelő II. dűlőben, Ujjföldön fekvő 25 kat. hold 556 négyszögöl területű út, szántó, rét, udvar, ház és mézshomok téglagyár 60.990 P 25 fillér kikiáltási árban, valamint a debreceni 9480 sz. tkvi. betétben felvett a Belsőlegelő II. dűlőben, az Ujjföldön fekvő 17 kat. hold 290 négyszögöl területű szántóra 11.024 P 50 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1939. évi március hó 3. napján délután 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-utca 17. szám 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá eső mindkét betétben foglalt ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígérlet ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.



Apók

REGÉNY

Írta Farkas László

— Egyszer már felkell ébrednünk. Gondolkoznunk kell, Laci. Tudom, hogy ez szörnyű nehéz... Én sem mertem eddig... De kell...

A fiú kínzottan mozdult meg. — Nem szeretsz már, Vilma? — szakadt fel belőle.

— Nem arról van szó, — rázta szomorúan fejét a leány. — Hanem arról, hogy mi nem arról hogy mi nem csokolózhatunk tovább... Nem mehetünk így tovább... Mi nem lehetünk egymásé soha...

— Soha? Idáig nem ezt mondtad.

A leány már egészen magára talált.

— Igazad van. És ez bűnöm és bűnöd neked is. Nem szabad lett volna ennyire vakon járniuk. S ha eddig nem gondoltunk, most már gondolkoznunk kell... Hát mond, Laci, — remegett meg újra a Vilma hangja — mikorra gondoltod te, hogy feleségül vehetsz engem?

— Idáig mindig azt mondtad, hogy vársz velem...

— Várok... De mire várjak?

Parányi zsebkendő került elő. A kibugyogó könyzáport alig tudta vele letörölni.

— Huszonkét éves vagyok... és te há-

rom év óta egy lépést sem haladtál előre...

A fiú szava újra feljajdult.

— Hát tehetek én róla?... Az én mulasztásom, hogy nem iratkozhatom be az egyetemre?... Hiszen láthatod, hogy én igyekszem, de ha minden pénz haza kell...

Leejtette a karját.

— Nem nézhetem közömbösen, hogy beteg az anyám, meg a testvéreim is itthon üljenek és ott keljen hagyniok az iskolát, meg az internátust...

Elhalt ajkukon a szó. Csak nehéz, ziháló lélekzésük neszegett.

— Mióta gondolkozol így? — kezdte sokára Laci.

— Régen... Talán egy hónapja is van... Emlékszel, azon az utunkon, amikor Tóth Péter hozzánk csatlakozott, te a kötelességekről beszéltél és azt mondtad, hogy nekem máshoz kell feleségül mennem, te pedig itt maradsz örökös írónak...

Maga elé révedt.

— Azelőtt sohasem beszéltél így s én azóta nem tudok ettől a gondolattól szabadulni... Azóta mindig ezen gondolkozom. — keskeny keze végigsimította fehér homlokát, rájötttem, hogy neked akkor igazad volt... Iszonyúan tisztán láttál akkor... Gyáva vagyok, — suttogta maga elé —, nem merek tovább ezen az úton menni... Félék a szerelmedtől, félék a csókdától... Most még külön választhatjuk útunkat, de hátha valamikor már ezt sem tehetnők... Mi lenne belőlünk? Egy állástalan tanítónő, meg egy állástalan fiatalember...

Laci heves mozdulattal ült le Vilma mellé. Magához rántotta a leányt és kényszerítette, hogy szembenézzen vele. Az ibolyatenger könnytől borítottan táruult feléje.

— Vilma... Kicsi Vilmám... idehallgass...

Köszönöm neked ezt az estét... hogy felnyitottad a szemem... Igazad van, eddig nem gondolkoztam tovább... Elég volt, hogy ölelhettem, hogy ajkad az enyém volt...

A leány forró muzdulattal húzódott közelebb hozzá.

— Igérem, hogy ezután másként lesz, mert most már látom, hogy nem jól csináltam eddig...

Megmámorosodott a szava. A leány szomjasan itta magába.

— Nemhoztam érted áldozatot. Semmit sem tettem érted. Pedig mindent meg kellett volna tennem. Minden erőmet meg kellett volna feszítenem, hogy minél hamarabb az enyém lehess...

— Két forró ajk meleg lehelete az arcába csapott.

— Holnaptól kezdve tanulni fogok. Készülni fogok a vizsgámra. És szeptemberbe le fogok vizsgázni... Amíg beszéltél, egyszerre minden világossá vált előttem. Tudod-e, milyen terv alakult ki hirtelen bennem?

Csak a szemek kérdeztek, az ajak nem.

— A nyáron kivesszek egy hónapi szabadságot és amikor elkezdődik a cséplés, beálok valamelyik gépészhez munkásnak... Megkeresem a vizsgadíjat...

Az ibolyatenger újra kicsapott. Letűrtlenül pergett belőle a könny.

— Nem fogom szégyelni... Birni meg bírom... És azután sem fogok tovább az írónak bilincseiben élni... Igérem, kicsi Vilmám, hogy két év alatt állást csinálok magamnak... Akkorra talán te is kenyérhez jutsz s a két kis darab kenyérből nagy darab kenyér lesz... Fűz csapat ki a fiúból.

— Olyan darab kenyér, — suttogta —, hogy kettőnknek elég lesz...

(Folytatjuk.)

Közgazdaság

VÁLTOZTATLAN A KÉSZÁRUPIAC

Kevés az üzlet a készárupiacon. A kereslet és kínálat kiegyenlítik egymást és így az árak egyetlen cikknél sem változtak. Tengeriből 1200 mázsa, rozsból 200, zabból 450 és sörárpból 800 méter-mázsát volt a forgalom.

Rozs: pestvidéki 14.00—14.10, más származású 14.10—14.25.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.00—16.30, középmínőségű 15.75—16.00.

Sörárpa: kiváló 19.00—19.50, prima 18.50—19.00.

Zab: elsőrendű 19.35—19.50, középmínőségű 19.25—19.35.

Tengeri: tisztított 13.45—13.60, egyéb áll. 13.45—13.55.

Ferencvárosi sertésvásár. A keddi ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 484 darab. Vásári állományból angol hús-sertésfelhajtás 46 darab. Az irarvázat változatlan. Árak: I. szedettsertés II. 84—88, III. 65—80, I. öregsertés 78—82, angol tökesertés 92, márkázott exportzsír 150 fillér kg-ként.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvas marha 833, eladás 450. Felhajtás ló 180, eladás 63. Árak elősúlyban kilogrammonként: Vágómarha jóminőségű 42—50, közepes 38—42, silány 30—38, borjú 60—80, növendék marha 40—50, tinó, ökör 50—65 fillér, fésű tehén 240—260 P, vágó ló 65—135 P, silány igásló 70—150, közepes igásló 155—265 P, jó igásló 280—430 P, kocsiló 500 P és azon felül. — Irarvázat: kjsse átlékolt.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város Gazdasági Bizottsága január 26-án, esütőértéknél délelőtt fél 12 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Ezúton is felkérem a Gazdasági Bizottság igen t. tagjait, hogy az ülésen minél na-

gyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Polgármester.

30002/1938. tk. szám.

ÁRVERÉS

Gajdos János és neje végrehajthatóknak özv. Szilágyi Sándorné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 282 P 12 fillér tökekövetelés és jár. behajtása végett a Debrecenben fekvő s a debreceni 17004. sz. betétben A. I. 1—3. sor. 8751, 8752, 8753/3. hrsz. a. felvett I hold 411.11 négyszögöl területű, a Szepesi-utca 41. sz. a. (a Téglyáskertben) fekvő ház, udvar és szántónak a B. I. sorsz. özv. Szilágyi Sándorné nevén álló 1641/89—2011.11 jutalékra 2150 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1939. évi február hó 11. napjának d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-u. 17. sz., I. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési hirdetmény 1. pontjában feltüntetett áraknál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bálnapénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban kiküldöttélnél letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Debrecen, 1938. évi október hó 18. napján. Debreceni kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Dr. Görömbey sk. jbiró. A kiadmány hitelül: Olvashatallan, kiadó.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Felelős kiadó:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató:

Dr. Kólya Sándor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtehetőek. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

ALLÁST KERESŐ NÖK

Kitűnően főző nő ajánlkozik úriházhhoz, lakodalomra, vagy tömegfőzést vállal. Cím a kiadóban. 1393

ALLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Jogász csekély díjazásért bármilyen délelőtti irodai munkát vállal. Cím a kiadóban. 1369

Méhész és gyümölcsesterkeztetését idősebb ember elvállalja. Szabó Gyula, Bagamér 417. 1480

Betöltendő állás NÖKNEK

Ugyes 15 éves lányt bejárónak felveszek. Pappné, Széchenyi u. 11. 1484

Paplanok

flanel takarók
lópokrócok
olcsón

Peitriknél
Szent Anna-u. 5

Perfekt

német és magyar gyors- és gépirónő azonnalra felvételek Kontsek Géza cégnél. 1428

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Bádogossegdek felvételnek. — Gebauer-gyár, Hid-u. 10. 1486

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárattú szépen berendezett bútorozott szoba kiadó. Rákóczi-u. 8. sz. 1463

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Püspöki palota, 1/38. 1439

Különbejárattú

bútorozott szoba kiadó házaspárnak is. Rothermere 21. Zsírsebődnél eladó. 1487

Kapualatti

különbejárattú bútorozott szoba március 1-től kiadó. Széchenyi-u. 18. 1494

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba rendelőknek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az udvari lakásban. 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Négyszobás utcai lakás május 1-re kiadó. Miklós-u. 4. 1771

Háromszobás, parkettás, fürdőszobás, kert modern lakás, gáz, víz, villannyal Poroszlay-út 26. szám alatt május 1-ére kiadó. Értekezni: Tóth és Sebestyén rt.-nál Fürdő-u. 2. 1481

AJÁNLAT

Cukorrépa ötven mázsa eladó. Nap-utca 4. 1492

Használt bútorok, zongora, varrógép, páncélkassza, írógép, írodaberendezés, vegyes bútorok, asztali spór eladók. Andráskó, Csapó tizenhat. 1907

1 kg. mézédés narancs 68
1 " olasz vérnarancs 1.04
1 " paternói mandarin 98
1 " füge 88
Gödény csemege üzlet
Csapó-utca 7. Telefon 17—64

Turbékol a gerle madár; Nő és férfi mindig egy pár



HÁZASSÁGI ROVAT

Megnősülhet s nem lesz gondja Hogyha hirdet rovatunkba!

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld apróhirdetése biztos eredményt hoz!

Lakbérletkötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jelígre kiadóba kérek. 319

Vízvezetékén fagyás által okozott hibákat garanciával javít Molnár szerelő, Csapó-utca 49. 26—1410

Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. — Címet „Tisztviselőcsalád” jelígre a kiadóba kérek

Alpakka evőeszközök, konyhamérlegek, habütök, hűs-gépek, dió- és kávédaráló, tortalapok, hópalcok karácsonyi ajándéktárgyak. Nagy vasúzni nagy kirakatában Csapó-utca. 1488

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

2-szobás komfortos lakást keresek a központ közelében május 1-re. Ajánlatokat a DEL-KA cipőáruházba. 1422

BUTOR

Kifogástalan faragott diófa ebédlő eladó. Piac-u. 59. II. lép. I. em. 1345

Ebédlőasztal

6 székekkel és márványlappal ebédlőkredenc jókárban eladó. Megtekinthető 11—1-ig Arany János-u. 47. Utcai lakás. 725

ELADÓ ÁLLATOK

Két fiatal hizott 10 hónapos malac eladó. Csokonai-u. 52. 1190

Négyüléces

használt Fiat Balilla és XII. Steyr autó, valamint használt motor-kerékpárok alkalmas áron eladók. DKW képviselő, Széchenyi-utca 24.

Eladó

Sárádon a község központjában fekvő, fürdőszobával, egy fedél alatt épült mellékhelyiséggel és 1200 □-öles kerttel 4-szobás úrilakás. Érdeklődni a sárádi főbírónál. 1482

Forgalmas helyen.

a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú hátsó lakással és üzlet-helyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlet-helyiség kocsmának kiadó. 369

Márványlappos

ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfőzővel, alapincézve, jóvízzel kúttal, részben teher átvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

ELADÓ HÁZHELY

Eladó Poroszlay-út 14. számú szép fekvésű saroktelek épülettel. 1352

ELADÓ FÖLD

Eladó Forth Miklós-úton 280 négyszögöles telek termő szőlővel és gyümölcsfával. Érdeklődni Poroszlay-út 14. 1351

KÜLÖNFÉLE

Mosodészsák,

kütvédrek, boroshordók eladók. Ugyanott javítások készülnek. Nap-u. 4. 1493

Eladó

1 drb. jó állapotban lévő szénkályha. Piac-u. 49. II. udvar, I. em. 1386

Üstbáz

eladó. Kertész-utca 7. 1392

Eladó

ebédlőbútor, gyermeknek asztal, tonett szék, kanapé, karácsonyfalab — Poroszlay-út 14. 526

Eladó

belegyűlölt, teljesen új, gumikerekei, utcai és szobai használatra alkalmas, finom kiállítású. — Kassai-úti városi kislakásos bérház, 36. ajtó. 168

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat RL műintézetének körforgóképen.

Igazgató: — **Somogyi Gábor.**

HANGSZER

Rádió

3+1 lámpás Standard olcsón eladó. Kalotaszeg-utca 8.

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Bőde-főúztlet helyiségei Csapó-u. 8. május 1-től kiadók. Értekezni a háztulajdonosnál, keresztútján. 222—1420

ELADÓ HÁZ

ELADÓ Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Rákóczi-u. 8. számú nagyjövendelmű ház üzlettel és három nagylakással vagyongosztás miatt sürgősen eladó. Értekezni: Pécsi és Pap ügyvédeknel Iparkamara. 1382